

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 45 Vol. V.

Tel. Park 6407

WORCESTER, MASS., 7 d. Lapkričio (Nov.), 1918 m.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

5 cents per copy

Metai 5

Turkija ir Austrija Visai Pasitrauke Iš Karės.

Revolucija Austrijoje ir Vengrijoje; sakoma, kad socialistai turi viršų tose šalyse. Italai paėmė suvirš 300,000 austrų. Serbai atėmė savo sostinę Belgradą. Turkija turėjo visiškai pasiduoti sąjungiečiams. Sąjungiečių Kariška Taryba nustatė išlygas, kurias vokiečiai turi priimti, jei nori gauti laikinę sandarą.

Karės Žinios

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on Nov. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Praėjusi savaitė turės didžią svarbią vietą istorijoje dabartinės karės, nes joje dvi kariaujančios šalys, Austrija-Vengrija ir Turkija pasidavė sąjungiečiams ir visai pasitraukė iš karės. Ant tų frontų, kur mušiai dar tęsėsi, sąjungiečių buvo visur viršus.

Spalio 30, italų pulkai, su pagalba sąjungiečių (tarp kurių randa ir amerikonių) vėl skaudžiai sumušė austrus. Jau 33,000 nelaisvių tapo paimta ir dideli plotai tapo atimti nuo priešų. Serbai pasiekė vietas palei Dunajų, vos 24 myl. nuo Belgrado. Turakai tapo vėl sumušti Mesopotamijoje ir Kur distane.

Spalio 31, austrų armijos Italijoje buvo jau perskeltos į dvi dalis; net 50,000 nelaisvių paimta. Belgijoje, sąjungiečiai paėmė 1,000 vokiečių nelaisvėn.

31 d. spalio, Turkija pasidavė anglams. Ją privertė prie to jos milžiniški nepasiekimai Mesopotamijoje ir Palestinoje ir atskyrimas nuo jos teutonų talkininkų, pasitraukus Bulgarijai. Laikinė sandara įvyko kaip 12 val. pietų. Sandaros išlygos, kurias Turkija priėmė, atiduoda ją beveik visiškai sąjungiečių rankas. Tarpe tų išlygų yra šios: Sąjungiečių laivynai gali liuosai eiti per Bosforą į Juodąsias Jures; sąjungiečiai užims Bosforą ir Dardanelio fortus; sąjungiečiai nelaisviai bus tuojuos sugražinti namon. Gen. Townshend, anglų komandantas, kuris buvo paimtas turkų nelaisvėn Kut-el-Amaroje, perdavė turkų taikos pasiūlymą anglų vadams. Dar tik prieš įvykimą Sandaros, anglai paėmė 7,000 turkų mušyje palei Tigris upę.

31 d. spalio, taipgi, buvo pranešta, kad austrų komandantas Italijoje prašė italų komandanto įvykdinti laikinę sandarą. Besitarimai tarpe italu ir vokiečių prasidėjo 30 d. spalio. Tuo tarpu, buvo sutverta nauja vokiška valstybė iš tų dalių Austrijos kur daugiausia vokiečiai

gyvena; ši valstybė pripažįsta slavų valstybes. Iš tų šaltinių gauta žinia, kad revoliucija ištiko Vienoje ir Budapeste ir kad "laikinė kareivių ir darbininkų taryba" tapo sutverta; kitos žinios sako, buvo respublikos apskelbta Vienoje ir Budapeste.

Lapkričio 1 d. Amerikonių nužengė 4 myl. pirmyn Argonne rajone - paimdami apie 12 kaimų ir suvirš 3,000 nelaisvių. Anglai paėmė apie 3,000 nelaisvių ties Valenciennes. Italai jau baigia varyti austrus iš Italijos.

Pranešta, kad revoliucija, kuri prasidėjo Austrijoje Vengrijoje jau tapo socialistiška - raudonos vėliavos visur plevėsuoja - ir pirmosios revoliucijoniškos komisijos, kurios prasidėjo iš oficerių ir kareivių, dabar perėjo į rankas vien kareivių. Imperatorius Karolis su savo brangenybėm pabėgo iš sostinės.

Minios žmonių visur reikalauja, kad Hapsburgų valdanti šeima būtų pašalinta. Vengrai jau išsisteigė savistoviai valstybė. Austrų laivynas, sakoma, tapo atiduotas slavų tarybai. 1 d. lapkričio tapo pranešta pilnos išlygos, kurias turkai turėjo priimti. Apart virš paduotų išlygų, turkai turi demobilizuoti savo armiją, pasitraukti iš Persijos, atiduoti visus savo laivus sąjungiečiams, taipgi atiduoti visas strategiskas vietas ir telegrafų ir tt. kontrolę. Reiškia, Turkija yra visiškai sąjungiečių rankose.

Lapkričio 2 d., anglai užėmė garsų miestą Valenciennes, amerikonių ir francuzai į šiaurę Verdun greitai varo vokiečius rubežialink. Italai jau įsiveržė Austrijon Trentino rajone. Jie jau turi paėmę 80,000 austrų.

Višokių gandų gauta apie revoliuciją Austrijoje-Vengrijoje. Sakoma, kad Budapeste ir kitur atsibuvo kruvini mušiai ir kad abelnai imant, Austrijoje dabar bausis sumišimas. Vokietijoje sakoma moteris reikalauja greitos taikos; vis daugiau reikalavimų kaizerio prasišalinimo pasigirsta. Didis austrų uostas Trieste sakoma atiduotas revoliucionieriams.

Lapkričio 3 d. serbai atsiėmė savo sostinę Belgradą;

Jie patįs Paryžiuje.

jau maždaug visa Serbija paliuosuota nuo priešų. Italai užėmė austrų žymų miestą Trent ir svarbiausią uostą Trieste. Jie taipgi atsiėmė savo miestą Udine. Suvirš 100,000 austrų ir milžiniškas grobis jau paimta. Austrai šiandien paėmė italų sandaros išlygas. Austrijos žmonės parodė neišpasakytą džiaugsmą, kuomet dagirdo apie sandarą.

Lapkričio 4 d., kaip 3 val. po pietų (pagal centralinės Europos laiką) visas kovojimas tarp italu ir austrų sustojo. Bet priešai, italai jau buvo paėmę suvirš 300,000 austrų ir 500 kanuolių. Išlygos, kurias Austrija turėjo priimti buvo lygiai taip skaudžios kaip Turkijos; jiti turi atiduoti savo laivyną, armiją ir teritoriją sąjungiečių globon.

Vakarų fronte, anglai laimėjo didelį mušį ir paėmė 10,000 nelaisvių ir 200 kanuolių. Sąjungiečių Viršiausias karės Taryba, kuri laikė sesijas Versailles, netoli Paryžiaus jau nusprendė kokias išlygas duoti Vokietijai. Sakoma išlygos taip pat aštrios kaip vokiečių talkininkai turėjo priimti.

138,288 vokiečių paimta spalio mėn.

Londonas. Sąjungiečiai, per spalio mėn, vien ant vakarų fronto, paėmė 138,288 vokiečių ir 2,085 kanuolės, anot oficialio pranešimo.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on Nov. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Dalykų stovis Rusijoje

Rumunai pagelbsti Sąjungiečiams Sibire.

Washington, spalio 29 — Čekų-slavokų Taryba gavo žinią, kad daugelis rumunų iš Austrijos-Vengrijos, kurie buvo paimti rusų nelaisvėn pradžioje karės, dabar susitvėrė legijoną ir kovoja Sibire šalia sąjungiečių.

Sibiriečiai džiaugsmingai priėmė anglus.

Tokio, spalio 29 d. — Omsko, Sibire, valdžia, žmonės ir karės vyriausybė priėmė anglų pulkus, kurie ten pribuvo su didžiausiu džiaugsmu, kaip išgelbėtojus Sibiro iš bolševikų rankų.

Rengia Baltramiejaus naktį Rusijoje?

Kopenhagen, spalio 30 d. — Gauta žinios čionai, kad bolševikai nutarė laikyti "Baltramiejaus Naktį" 10 d. lapkr., kuomet "visi nariai augštesnių luomų bus užmušti." Neišpasakytą panika siaučia Petrograde.

Vokiečiai apiplėšė rusų teritorijas.

Londonas, spalio 30 d. — Oficialis rusų bevielinio te-

legrafo pranešimas šiaip rašo apie dalykų stovį tose rusų teritorijose, kurias vokiečiai laiko:

"Pranešama iš visų rajonų, kuriuos vokiečiai valdo, kad vokiečių kariška vyriausybė išplėšia viską ką tik galima nugabenti Vokietijon. Jie išpuštija šalį.

"Tose šalyse iš kur rengiamasi pasitraukti, laukai yra nesėti, nes vokiečiai nepalikę sėklos. Kudikiai miršta badu. Nėra pieno, nes visos karvės atimtos.

"Naminiai rakandai, telegrafo ir telefono instrumentai ir tt. iš daugelio miestų tapo pasiūta Vokietijon. Gelžkelių linijos ir tapo apiplėštos, nes tik sugadinti, niekam neverti vagonai buvo palikti."

Prašo atitraukti amerikonių pulkus iš Rusijos.

Amsterdam, spalio 30 — Anot Petrogrado laikraščių, bolševikų užsienio ministeris pasiuntė notą į prez. Wilsoną reikalaujant, kad atitrauktų savo pulkus iš Rusijos ir Sibiro, ir įvykintų sandarą, per kurią galima būtų taikos derybas vesti. Anot bolševikų - prez. Wilsonas to reikalauja nuo vokiečių, kad apleistų užimtas teritorijas pirm prasidėjimo sandaros, tad turi būti gatavas ir pats tą padaryti, ant bolševikų prašymo.

Washington. Kadangi S. V. niekad nepripažino bolše-

vikų valdžios, tai beabejo ne atkreips atidos nė į jų notas.

Ponia Breškovskaja nužudyta.

Amsterdam, spalio 31 — Anot telegramo iš Petrogrado, Ponia Breškovskaja, "močiutė rusų revoliucijos" tapo sušaudyta 27 d. spalio, kaip bolševikų priešas.

Bolševikai neteko daug aukso.

New York, lapkr. 4 d. — Rusų valdžios auksas vertas 800,000,000 rublių, kurį bolševikai paėmė iš Petrogrado, tapo išgelbėtas Kazane per pasistengimą Omsko valdžios, anot pranešimo p. A. J. Sack, direktoriaus rusų informacijos biuro. Šis auksas buvo apie du-trečdaliai rusų izdo rezervo, kuomet bolševikai pagriebė Petrogradą 1917 m.

Rusai nenori duoti daugiau pinigų Vokietijai.

Kopenhagenas, lapkr. 4 — Yra darodmy, kad Rusija atsisakė tolyn mokėti karės kontribuciją, kurią vokiečiai ant jos uždėjo. Rusai užmoję jau dvi dalis, bet sulaukė išsiuntimą rešto pinigų.

Amnestija del 10,000 revoliucionieriu.

Stockholm. Finų valdžia oficialiai paskelbė amnestiją del 10,000 revoliucionieriu, anot žinių gautų iš Helsingfors. Visi, kurie tapo nuteisti ant 4 metų ar mažiau į kalėjimą, bus paliuosuoti.

post master at Worcester, Mass. on October 31, 1918, as required on Nov. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Iš Visur.

Kaizeris siūnia brangenybes Šveicarijon.

Geneva, lapk. 3 d. — Keli desėtkai kuparų su karališku Hohenzollernų šeimynos ženklų pribuvo Šveicarijon į dvarą tulo vokiečių barono palei Zug ežerą. Spėjama, kad tie kuparai tapo pačio kaizerio pasiūsti.

Chile pagriebė vokiečių laivus.

Buenos Aires, Argentinoj, lapkričio 4 d. — Chilėjos (Pietų Amer.) valdžia pagriebė visus vokiečių prekybos laivus, kurie radosi jos uostuose.

Ragina Ispaniją prisidėti prie sąjungiečių.

Paryžius. Anot pranešimo iš Madrido, Ispanijos apšvietos ministeris ir kiti valdininkai, laikydami prakalbas parlamente, pasmerkė Ispanijos neutrališkumą ir ragino ją prisidėti prie sąjungiečių, jei geidžia pastovios taikos pasaulyje.

Italai nuskandino austrų drednautą.

Washington. 1 d. lapkričio, italu "jurinė tanka," ant kurios radosi tik du oficeriai, įsiveržė į austrų laivyno stotį Pola ir sutorpėdavo bei nuskandino austrų didelį drednautą Viribus Unitis. Tie oficeriai manoma buvo paimti nelaisvėn. Viribus Unitis taipaskutinis iš 4 didžiausių karės laivų ką austrai turėjo. Iš kitų trijų, italai pirmiau nuskandino du, o vienas sudegė gaisre, kurį sakoma italu darbininkai sukūrė pat-pradžioje karės austrų laivų budavojimo įstaigoje.

50 žuvo audroje.

Victoria, B. C. (Kanadoje), Kanados pajurės sargybinis garlaivis Galiano sakoma nuskendo didelėje audroje su 50 jureiviu.

Oriniai užpuolimai ant vokiečių miestų.

Amsterdam. Sąjungiečių orlaivininkai labai tankiai bombarduoja Vokietijos miestus, ypač Reino upės apilinkėje. Šiuose užpuoli-

Savaitinis laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
 Eina ketvirtadieniais
 Leidžia
M. PALTANAVIČIA
 15 Millbury Street, Worcester, Mass.
 Prenumeratos kainos:
 Servietose Valstijose Metams \$2.00 Pusei Metu \$1.00
 Kitose Viešpatystės Metams \$2.50 Pusei Metu \$1.25
 Apgarsninių kainos ant užklausoimo. Antrašias:
"AMERIKOS LIETUVIS"
 15 Millbury Street, Worcester, Mass.
 5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
 Every Thursday
 Published by
M. PALTANAVIČIA
 15 Millbury Street, Worcester, Mass.
 Yearly Subscription:
 In United States \$2.00 6 Months \$1.00
 To Foreign Countries \$2.50 6 Months \$1.25
 Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
 15 Millbury Street, Worcester, Mass.
 5 Cents per Copy.

Karės Paliegiųjų Prirėngimas Gyveniman

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on Nov. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Kaip valdžia prirėngia sužeistuosius kareivius įvairiems darbams dirbtuvėse geriausiai parodo darbas, kuriuo užsiima Walterio Reed Generalis. Ligonbutis ties Washingtonu, kame tokie vyrai yra padaromi naudingais ekonomiškai ir apšvietoje.

"Viso darbo užduotis Walterio Reed Ligonbutyje yra padėti kiekvienam kareiviui, kuris liko sunegalintas ingauti sveiko žmogaus privilegijas — iš paviršiaus, draugiškumo, apšvietos ir ekonomijos pusių.

"Musų darbas yra išgydyti ir suteikti amata," aiškino Majoras B. T. Baldwin, prižiūrėtojas apšvietos skyriaus, kalbėdamas apie siekius ir ligonbučio veikimą.

"Musų pirmiausias siekis yra sutaisyti žmogų fiziškai, kumiškai," jis sakė, "Mes čia naudojames taip vadinamu užsiėmimo gydymu — occupational therapy — t. y. pirmiausiai, kad padaryti jį sveiku iš paviršiaus, fiziškai, ir tuo pačiu laiku mes einame prie ko kito, daug svarbesnio. Jei jis neturi rankos, mes negalime jam kitos padaryti, bet mes galime išmokyti jį vartoti antrąją ranką — pripratinti jį su antrąja ranka atlikti tą patį darbą, kokį jis atlikdavo pirmiau. Po to, mes jam pridėdame dirbtinę kuno dalį — ranką, kuri turėtų turėti tinkamą prietaisą, kad ji galėtų atlikti tą darbą, kuriam jis tinka: kriukelį vienam darbui, reples kitam ir gražiai pritaikintą ranką estetiškam žvilgsniui. Apart amputacijos yra daug ir kitokių dalykų. Tulas gali būti fiziškai pataisomas, jei leidžiama jam dirbti lauke ant ligonbučio ukės, kitas prie mekaniško darbo, arba kokio nors lengvaus industrialio darbo po prižiūra prityrusių mokytojų.

"Ant galo mes norime žmogų padaryti veikliu ekonomiškai — ekonomijos vienu — ar tai sugrąžindami jį tą patį darbą, kuriame jis dirbo, taip kad jis jį galėtų atlikti, arba jei tai negalima, tai išmokyti jį naujo amato, kuriame jo paliegimas mažiausiai tekliaudytų. Musų siekis yra jį prirėngti į tokią arba, ir geresnę vietą, neg jis turėjo pirmiau ir kad jis galėtų daugiau uždirbti, neg pirmiau. Sunkiausias darbas yra su žmonėmis, kurie nemoka jokio amato, mažamoksliai, ir kurie labai fiziškai paliegi. Jie turi būti išmokyti kokio nors užsiėmimo, kuriame galėtų išlaikyti kompeticijoj su sveikaisiais. "Beveik visi musų mokytojai yra apribuotos tarnystės vyrai (limited service men), turintis kolegijos mokslą, vyrai, kurie įstojo kariuomenėn su nuostoliais pinigais ir kurie išmokyti su specialistas savo šakoje.

"Yra trys grupės ligonių: tie, kuriuos bus galima sugrąžinti, kaip pilnai tinkančius atgal į armiją; tie, kurie

iš jų buvo dalimi didelės armijos organizacijos ir joje bebudamas prazudė jausmą ypatingos atsakomybės link savęs ir kitų. Tas turi būti atjieskoma.

"Musų trečiasis siekis yra padėti ligoniui apsišviesti. Apšvietime jį stengiamės padaryti tiek apšviestu, kiek galima laike jo buvimo ligonbutyje. Mes stengiamės jį padaryti geriau išlavintu ir apšviestu, neg kad jis buvo prieš įstojimą į kariuomenę — pagerinti jo ypatingą veikumą. Vienas vyras, kurį mes išleidžiame neteko dešinės rankos. Jis nėra buvęs kitų kokioj mokykloj, kaip tik čia ligonbuty. Iš pradžių jis buvo labai nešnekus ir net atsisakė atsakynėti į klausimus, kuriuos mes turėjome žinoti, nes jis sakė, "Jei per daug šnekėsi, busi suareštuotu." Jis buvo bejėgis fiziškai, draugiškai ir neturėjo apšvietimo. Begulint lovoj jis išmoko vartoti kairiąją ranką vietoj dešinės. Mes sužinojome, jog jis visuomet norėjo įgyti apšvietimą, bet neturėjo progos eiti mokyklon nei Europoj, nei šioje šalyje. Jį išmokinome skaityti ir rašyti. Po tam jis pradėjo mokintis angliškos kalbos ir pradines matematikas, ir dabar jis gražiai parašo laiška ar ką kitą. Jį netik kad apšvietame, bet ir išgydome ir sutaisome ir mes žinome, jog išėjęs iš ligonbučio jis nebus sunkenybe savo apilinkėje. Be to čia mes turime vyrų, kurie baigia kolegijon prisirėngimo mokslus, arba išmokinome skaityti ir rašyti. Problemas is inžinierijos, chemijos ar kito kokio mokslo. Musų apšvietimo problema yra padaryti žmogų ypatingai veikliu ir pritaikinti prie apšvietimo reikalavimų armijoje ar civiliškame gyvenime po karės.

"Ant galo mes norime žmogų padaryti veikliu ekonomiškai — ekonomijos vienu — ar tai sugrąžindami jį tą patį darbą, kuriame jis dirbo, taip kad jis jį galėtų atlikti, arba jei tai negalima, tai išmokyti jį naujo amato, kuriame jo paliegimas mažiausiai tekliaudytų. Musų siekis yra jį prirėngti į tokią arba, ir geresnę vietą, neg jis turėjo pirmiau ir kad jis galėtų daugiau uždirbti, neg pirmiau. Sunkiausias darbas yra su žmonėmis, kurie nemoka jokio amato, mažamoksliai, ir kurie labai fiziškai paliegi. Jie turi būti išmokyti kokio nors užsiėmimo, kuriame galėtų išlaikyti kompeticijoj su sveikaisiais. "Beveik visi musų mokytojai yra apribuotos tarnystės vyrai (limited service men), turintis kolegijos mokslą, vyrai, kurie įstojo kariuomenėn su nuostoliais pinigais ir kurie išmokyti su specialistas savo šakoje.

"Yra trys grupės ligonių: tie, kuriuos bus galima sugrąžinti, kaip pilnai tinkančius atgal į armiją; tie, kurie

bus sugrąžinti į apribuotąjį tarnystą ir tie, kurie bus paleisti iš ligonbučio ir iš armijos. Su kiekvienu iš jų viskas yra daroma, kas tik galima. Tame dalyke mes stengiamės daryti taip, kad nei vienas kareivis, kuris gali grįžti atgal į armiją nebūtų paliuosuotas tol, kol jo paliegimas yra išgydomas.

"Daugeis nenoromis bandė suklaidinti tuos žmones savo netinkamą užuojautą. Štai delko į ligonbutį be ypatingo reikalo neleidžiama. Ligonis nėra kudikis, ir nėra tikras ligonis, bet tai naujas žmogaus tipas, kuriam teko susitikti su fiziška negale ar su proto sujudinimu. Jis turi būti sugrąžintas draugijon, kaip normalis narys. Svarbiausias dalykas yra išvystyti jį protiškai link jo paliegimo, jo ateities ir link kitų; kitaip jis gali palikti slogučių kitiems arba sukaršėsiu.

Pataisymo darbas Walter Reed Ligonbutyje, kuris dabar turi tautiška svarbą prasidėjo iš labai mažo, su keliais tik mokiniojais ir mažu skaičiu sugrįžusių kareivių. Jie apsigyveno namuose, kurių oficiališkai visai nebuvo. Tie nežinomi namai dar ir dabar tebevartojami kaip kurioms klasioms, bet be jų yra jau daug kitų namų ir penkiolikos akruų kėkės daržas, kurie parodė, kaip naudingai gali būti jie pavartoti įvairiose ligose, net ir karės neurotikams. Dabar statoma keturi didėi namai dirbtuvėms: vieni teklilams ir sunkiems mašinų darbams; kiti elektrikos darbams, telegrafui, bevieliu telegrafui ir tt., tretis medžio darbams, staliorystės ir p., ir kėviti spaustuvei, fotografijai, piešimui. Beto yra dviejų agštų namas, beveik baigiamas statyti, kuris bus vartojamas mokslo dalykams. Daugiau kaip septyni šimtai žmonių dabar mokinas apie 30 skirtingų dalykų. Atitaisyms paliegiųjų prasideda jiems dar lovoj tebešant. Penkiolika mergaičių veda užsiėmimo gydymo darbą. Jos suteikia darbo ligoniams vos tik pradėdams sveikti. Jos padeda jiems išmokėti, kaip žiurėti į save ir į ateitį. Ligonis gali išmokyti dirbti krepšius, ausintinkamai atlikti, arba jei tai negalima, tai išmokyti jį naujo amato, kuriame jo paliegimas mažiausiai tekliaudytų. Musų siekis yra jį prirėngti į tokią arba, ir geresnę vietą, neg jis turėjo pirmiau ir kad jis galėtų daugiau uždirbti, neg pirmiau. Sunkiausias darbas yra su žmonėmis, kurie nemoka jokio amato, mažamoksliai, ir kurie labai fiziškai paliegi. Jie turi būti išmokyti kokio nors užsiėmimo, kuriame galėtų išlaikyti kompeticijoj su sveikaisiais. "Beveik visi musų mokytojai yra apribuotos tarnystės vyrai (limited service men), turintis kolegijos mokslą, vyrai, kurie įstojo kariuomenėn su nuostoliais pinigais ir kurie išmokyti su specialistas savo šakoje.

"Yra trys grupės ligonių: tie, kuriuos bus galima sugrąžinti, kaip pilnai tinkančius atgal į armiją; tie, kurie

bus sugrąžinti į apribuotąjį tarnystą ir tie, kurie bus paleisti iš ligonbučio ir iš armijos. Su kiekvienu iš jų viskas yra daroma, kas tik galima. Tame dalyke mes stengiamės daryti taip, kad nei vienas kareivis, kuris gali grįžti atgal į armiją nebūtų paliuosuotas tol, kol jo paliegimas yra išgydomas.

"Daugeis nenoromis bandė suklaidinti tuos žmones savo netinkamą užuojautą. Štai delko į ligonbutį be ypatingo reikalo neleidžiama. Ligonis nėra kudikis, ir nėra tikras ligonis, bet tai naujas žmogaus tipas, kuriam teko susitikti su fiziška negale ar su proto sujudinimu. Jis turi būti sugrąžintas draugijon, kaip normalis narys. Svarbiausias dalykas yra išvystyti jį protiškai link jo paliegimo, jo ateities ir link kitų; kitaip jis gali palikti slogučių kitiems arba sukaršėsiu.

Pataisymo darbas Walter Reed Ligonbutyje, kuris dabar turi tautiška svarbą prasidėjo iš labai mažo, su keliais tik mokiniojais ir mažu skaičiu sugrįžusių kareivių. Jie apsigyveno namuose, kurių oficiališkai visai nebuvo. Tie nežinomi namai dar ir dabar tebevartojami kaip kurioms klasioms, bet be jų yra jau daug kitų namų ir penkiolikos akruų kėkės daržas, kurie parodė, kaip naudingai gali būti jie pavartoti įvairiose ligose, net ir karės neurotikams. Dabar statoma keturi didėi namai dirbtuvėms: vieni teklilams ir sunkiems mašinų darbams; kiti elektrikos darbams, telegrafui, bevieliu telegrafui ir tt., tretis medžio darbams, staliorystės ir p., ir kėviti spaustuvei, fotografijai, piešimui. Beto yra dviejų agštų namas, beveik baigiamas statyti, kuris bus vartojamas mokslo dalykams. Daugiau kaip septyni šimtai žmonių dabar mokinas apie 30 skirtingų dalykų. Atitaisyms paliegiųjų prasideda jiems dar lovoj tebešant. Penkiolika mergaičių veda užsiėmimo gydymo darbą. Jos suteikia darbo ligoniams vos tik pradėdams sveikti. Jos padeda jiems išmokėti, kaip žiurėti į save ir į ateitį. Ligonis gali išmokyti dirbti krepšius, ausintinkamai atlikti, arba jei tai negalima, tai išmokyti jį naujo amato, kuriame jo paliegimas mažiausiai tekliaudytų. Musų siekis yra jį prirėngti į tokią arba, ir geresnę vietą, neg jis turėjo pirmiau ir kad jis galėtų daugiau uždirbti, neg pirmiau. Sunkiausias darbas yra su žmonėmis, kurie nemoka jokio amato, mažamoksliai, ir kurie labai fiziškai paliegi. Jie turi būti išmokyti kokio nors užsiėmimo, kuriame galėtų išlaikyti kompeticijoj su sveikaisiais. "Beveik visi musų mokytojai yra apribuotos tarnystės vyrai (limited service men), turintis kolegijos mokslą, vyrai, kurie įstojo kariuomenėn su nuostoliais pinigais ir kurie išmokyti su specialistas savo šakoje.

"Yra trys grupės ligonių: tie, kuriuos bus galima sugrąžinti, kaip pilnai tinkančius atgal į armiją; tie, kurie

bus sugrąžinti į apribuotąjį tarnystą ir tie, kurie bus paleisti iš ligonbučio ir iš armijos. Su kiekvienu iš jų viskas yra daroma, kas tik galima. Tame dalyke mes stengiamės daryti taip, kad nei vienas kareivis, kuris gali grįžti atgal į armiją nebūtų paliuosuotas tol, kol jo paliegimas yra išgydomas.

"Daugeis nenoromis bandė suklaidinti tuos žmones savo netinkamą užuojautą. Štai delko į ligonbutį be ypatingo reikalo neleidžiama. Ligonis nėra kudikis, ir nėra tikras ligonis, bet tai naujas žmogaus tipas, kuriam teko susitikti su fiziška negale ar su proto sujudinimu. Jis turi būti sugrąžintas draugijon, kaip normalis narys. Svarbiausias dalykas yra išvystyti jį protiškai link jo paliegimo, jo ateities ir link kitų; kitaip jis gali palikti slogučių kitiems arba sukaršėsiu.

Kareivių Užeiga

(Kareivio išpužiai.)

Buvo šaltas rytas. Nors saulutė ir bandė šildyti savo švelniais spinduliais, bet šaltas žiaurus vėjas ėmė viršų. Kareiviai išėjo buriais į laukus dryliuoti ir mokyties kareiviavimo gudrumų. Ne visi matomai išėjo į laukus, nes nemažas skaitlius galima buvo rasti taip vadinamose kareivių prieglaudos namuose, tai yra K. of C. ir Y.M.C.A.

Pakilęs anksti ryte ir neturėdamas mieko veikti, nuėjau ir aš vienon iš tų "prieglaudos namų." Radau čia nemažą burį kareivių taip vadinant "Special duty men," kuriems retai reikia eiti dryliuoti arba visai nereikia, nes tai buvo įvairūs amatininkai. Tarpe jų galima rasti muzikantų, policmonių (military police), virėjų, įvairių raštinių raštininkų, ir kitokių.

Įdomus tai reginys, kuomet jie visi susirenka. Ypač tai manau būtų įdomų žmogui įdomaujančiam kareivių gyvenimu.

Viduryje svetainės stovėjo didelis anglių pečius, kurį buvo apsedę dvi eilės kareivių. Jie smilkdami pypkęs diskusavo bėgančius karės nuotikius. Įdomios jų buvo tos diskusijos. Vieni džiaugėsi, kad jau kaizeris greitai bus pakartas, kad karė greitai jau pasibaigs ir jie galės greitai sugrįžti namon. Kiti gi gailėjosi, kad gal neturės progos net Francijon nuvažiuoti. Girdi, kas iš mano kareiviavimo, kad neturėsime progos net mūsų lauko pamatyti. Taip tas išeis, kad buvęs Romoje, nematęs popiežiaus. Tarpe jų sėdėjo vienas kareivis, kuris vos sugrįžo iš Francijos, kuris buvo kelis sykius mušiuose ir tapo čionai atsijustas kaip mokytojas "instructor." Jisai nedaug tekalbėjo. Rukydamas cigarą, tėjimo jų kalbas ir retkarčiai gardžiai nusijuokdavo. Ką jisai manė apie tą viską sunku išpėti, nes jisai nedaug tekalbėjo.

Toliaus pasieniais prie tam tikrų stalių sėdėjo eilės kareivių, rašančių laiškus namon. Įdomu tai tėjomyti. Vienas juokdamasis ir linksmas, kad rašo tai rašo per trumpą valandėlę net kelis laiškus parašo. Kitas tai giliai užsisvajojęs, parašys sakinį vieną kitą ir vėlei kramto plunksnos galą ir taip vos nevos parašo porą puslapių laike poros valandų.

Viduryje salės prie didelių stalių sėdi kitas buris kareivių. Jie skaito laikraščius, kurių čionai ateina iš visų pakampių. Naujosios Anglijos ir iš toliau. Prie durų keli stovėjo prie grafofono ir neleidė jam sustoti nei valandėlės. Vienas rekordas pasibaigė, o jau du tris kareivio rankoje. Vienas šaukė uždėk tą, kitas rėkia tas netikęs, uždėk mano.

O tenai ant scenos prie piano susirinke "artistai." Vienas ėrškino pianą, o kiti rate apstoję dainavo. Tinkiai pasitaikydavo, kad vi-

si kiek tik jų yra salėje pritaravo. Žinoma tas prigulėdavo, kokia melodija arba kokia daina budavo dainuojama. Kareiviai abelnai nemėgsta liudnų dainų, nes tas juos graudina. Jie abelnai jieško ką nors kas juos linksmina. Populiariškiausios kareivių dainos, tai "Over there," "Keep th home fires burning," "When the war is over," "Long, long trail" ir kitokios.

Man čia bebunant visi dainavo paskutiniąją, butent: "There's a long, long trail." Išėjo neblogai. Ištikrųjų, graži tai melodija ir daug reiškianti.

Tarpe tokio burio kareivių galima patėmyti, kurle nieko neveikia, nei rašo, nei skaito, nei dainuoja. Jie visuomet užsisvajoję, ir kuomet liudna melodija būna dainuojama ir griežiama, jie tankiai net apsverkia. Tokie kareiviai abelnai yra pasiepiami ir pravardžiuojami: "Homesick," "Homeless," "Mama's boy" ir tt.

Taipgi daug galima patėmyti tarpe kareivių įvairių šposų, nuotikių ir prietikių, bet ne viskas įdomu skaitytojui.

Apart įvairių lekcijų, drylių ir darbo, kareiviai turi ir taip sakant "fun once a while." Didžiulės organizacijos Knight's of Columbus ir Y.M.C.A. daug prisideda prie pakėlimo kareivių upo. Kad ne jų namai, svetainės, su įvairiomis knygomis, tai kareivių gyvenimas būtų daug liudnesnis ir nuobodesnis.

Jau saulutė pakilo aukštai ir artinosi vidurdienis. Kareiviai pradeda skirstytis vienas po kitam. Vieni eina darban, kiti mokyklon, tretis kitur, o jau apie 12 valandą tai nieko neliks, nes niekas neturi palikti be pietų. Taip tai, tokie musų išpužiai šiandieną, šiame name kareivių "prieglaudoje."

BL Kadagutis.
 October 15—1918.
 Camp Devens.

Utah valstijoje, mormonų bažnyčia prizadėjo \$1,000 kaip dovaną tam ukininkui, kuris daugiausia užaugins bulvių ant vieno margo žemės. Viens ukininkas taip pat gerai apžiūrėjo kožną bulvių krumą, kaip apžiurima pinavijų krumai. Kaip pasekmę, jis gavo net 825 bušeilus bulvių nuo vieno margo—apie 8 syk tiek kiek paprastai. Jam pateko do-

Suv. Valstijų Plieno korporacija moka keliems ypatingai išlavintiems darbininkams net \$52.50 ant dienos.

Brangiausi metalai pasaulyje dabartiniu laiku, išskyrus už vis brangiausią radium, kurio tiek mažai yra, kad jo nepaduoda ant pardavimo, yra: irridium, vertas \$170 už unciją, paladium, \$130 už unciją, ir platinum, \$105 už unciją. Aukšas yra \$20 už unciją.

Plaučiuose yra 175,000,000 celių, kurios, jeigu būtų ištiesios, užimtų 30 kartų daugiau vietos negu žmogaus kunas.

muose nemaža nuostolių padaryta vokiečiams. Vien Bonn mieste, laike orinio užpuolimo, 27 ypatų tapo užmušta, o 35 sužeista.

Chinija nori, kad jai sugrąžintų Tsingtau.

San Francisco, Anot Dr. C. Tsur, naujo chinų konsulio, kuris atvyko čionai pakeliu į New Yorką, laike taikos derybų, Chinija pareikalauja, kad Tsintau provincija, kurią vokiečiai laikė prieš karę, ir kurią japonai nuo jų atėmė, būtų sugrąžinta Chinijai.

Grafas Tisza nužudytas.

Amsterdam, Tris austrovengrų kareiviai įsiveržė į grafo Tiszos, buvusio Vengrijos premiero namus ir nušovė jį mirtinai už tai, kad kaip viens iš jų sakė "Tisza yra kaltas už nužudymą milijonų žmonių, nes jis yra viens iš tų, kurie įvykdino karę."

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on Nov. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Iš Amerikos.

Ims du metu sugrąžinti kareivius.

Paryžius, lapkr. 3 d. — Ims du metu po karės pabaigai sugrąžinti visus Amerikonų kareivius namon. Oficeriai ir kareiviai bus paskirti į klesas, ir tie kurie turi naudingus užsiėmimus, bus pirmiausia parsijusti namon.

200,000 vyrų bus draftyti.

Washington, spaiio 30 — Vyrai naujo drafto amžiaus bus sumobilizuoti dideliame skaičiuje pradžioj lapkričio. Manoma, kad net 200,000 vyrų bus pašauktą karės tarnyston.

Amerika padirba 1,000 orlaivių į savaitę.

Washington. — Suvienytų Valstijų orlaivių įstaigos dabar gali padirbti net 1,000 orlaivių į savaitę. Daugiau orlaivių yra padirbama negu galima pasiusti Francijon.

Apvaikščiojimas pergalės.

New York. 4 d. lapkričio, čionai visos dirbtuvių bei garlaivių švilpynės švilpė ir bažnyčių varpai gaudė, kaip apvaikščiojimą Austrijos pasitraukimo iš karės.

Tokis pats apvaikščiojimas atsibuvo daugelyje kitų S. V. miestų.

S. V. pripažino lenkų armiją.

Washington, lapkr. 4 d. — Suv. Valst. valdžia šiandien pripažino lenkų armiją, kurią valdo Lenkų Tautos Taryba, kaip autonomišką sąjungininkę.

Pirmiau lenkų armiją pripažino Francija, Did. Britanija ir Italija.

Mergaitė nusižudė už tai, kad paniekino jos vėliavą.

New York. 26 d. spalio čionai nusižudė 13 metų žydų mergaitė, Sadie Dellon, už tai, kad krikščioniš išjuokė ir metė akmenimis į mažytę žydų vėliavą, kurią ji iškabino iš savo lango pagarboje josios brolio, kuris tarnauja Amerikonų kariuomenėje Francijoje. Ne tik jos vėliava buvo išniekinta, bet krikščionių vaikai gatvėse dar sumušė mergaitę. Kaimynai mergaitės papeikė ją už tai, kad neva buvo pakabinta žydų vėliavą augščiaiu amerikonų. Vėliava buvo nuimta iš vietos ir tuomet mergaitė užsirakino tėvo krautuvėje ir nuodų išgėrė. Ji paliko laiška su šiais žodžiais: "Aš negaliu matyti savo vėliavą išniekintą. Sudiev visiems."

90 žmonių žuvo tunelio nelaimėje.

New York. 1 d. lapkričio čionai atsitiko didelė nelaimė "subway"uje." Penkių karų traukinys nušoko nuo šenių ir sudavė su baisiu smarkumu į tunelio sieną. Pirmas karas buvo visai sutriušintas, o kiti susidaužė viens į kitą. Apie 90 žmonių, daugiausia darbininkų grįžtančių namon radosi ant traukinio laike nelaimės. Apie 90 žuvo, o apie 200 buvo sužeisti. Ši diena buvo pirmutinė Brooklyn Rapid Transit kompanijos motormanų streiko, tad traukinį kėravojo neprityręs žmogus. Streikas įvyko už tai, kad kompanija nenorėjo priimti atgal į darbą 29 motormanus, kuriuos buvo atstacius. Į trumpą laiką po nelaimės streikas pasibaigė, nes kompanija sutiko atgal priimti paleistus darbininkus.

Bulgarija yra pagarsėjus kaipo turinti labai daug didžiųjų senų žmonių. Sakoma, kad jie užtai taip ilgai gyvena, kad vartoja daug rukštaus pieno ir česnakų.

Apžvalga.

Nepatiko mūsų sentautininkams kartų tiesos žodžiai, kuriuos jiems prisėjo nuo mus ar nuo mūsų sandarbininkų išgirsti. Nekartą mus prisėjo pasmerkti jų siaurą kasdieninių politinių nuotikių supratimą, jų taktikos nenuoseklumą, jų lyderių trumparegystę. Ne nuostabu todėl, kad jie nesidrovė kvailiausias insinuacijas prieš mus rašyti, kraipyti mūsų užreiktas nuomones, kad kuom nors atkeršyti ir pažeminti mus visuomenės akyse. Tuli redaktoriai, nepasirūpinę dargi apgarsinimus kaip argumentus vartoti, "pabažnumą" nuduoti, kad tik mums inkandus ir savo siauraprotybę bei ignorantiškumą užslėpus. Tas pats redaktorius tokius niekus podraug taipina, buk mes, esą, Lietuvai naujo jungo pageidaujame.

Zinoma, publicistai, kuriu nebuvo progos platesnę pasaulžvalgą ingyti, visuomet rodo, kad tie, kurie drįsta jam prieštarauti yra Lietuvos, o gal ir visos žmonijos priešai.

Keista, užsipuldinėjimai ir žemiausias rūšies intarinių jėgų dažniausia paeina iš to abazo, kurio lyderiai daugiau garbės, asmeniškų karjeros sau įieško ir kurie nesidrovė viešai išreikšti, jogaie jie eis ir prieš tautą, jei tauta garbės trupinį suteikti atsakytų.

Jei kuriam iš Amerikos lietuvių laikraščių apėjo vien Lietuvos darbas, lietuvių gerovė, be jokio pašaiinių išrokavimų, be jokios partijos naudos, tai juom buvo ne kas kitas kaip "Amerikos Lietuvis."

Mes nepasiganėdinome niekuomet vienos ar kitos partijos nukaltais garsiais skambančiais obalsiais, kuriais tikėtasi vien minias sapesvi patraukti. Obalsiai, kokie jie nebutų visai gali būti išaiškinti, visai suprausti. Nevisas tas auksas kas žiba. Ir svarbiausias Lietuvos ateities klausimas neprivalytų būti tuščiais obalsiais rišamas. Mes nenusigasime insinuacijų ir fanatiškų užsipuldinėjimų, ypatingai tų asmenų, kurie apart savo nežinystės daugiau nieko parodyti negali. Jei mes eįjome prieš Hertlingo neprigulmybę, prieš Karevičiaus monarchiją, ar prieš neprigulmybę, kuri butų ekonominiu skurdu ar politine vergija, tai tas dar nereikiška, kad mes jungą Lietuvai nukalti mėginam. Niekas, joki Anskaičiai, joki "Vien. Liet." redaktoriai niekuomet neprirodys, kur mes butume prasižengę prieš Lietuvos tikrus laisvės principus ar prieš tikrą demokratizmą. Mes visuomet stovėjome ir stovėsime už "suverenes" arba vyriausias lietuvių tautos teises, už pavėdimą Lietuvos žmonėms — Lietuvos Steigiamam susirinkimui Lietuvos ateities klausimą risti. Tie, kurie primeta mums buk mes skelbiamė ar pageidaujame sve-

timo jungo, mes nežinome saužiniai ar ne, bet biauriai meluoja.

"Tėvynė" paduoda tulo latvio Arthuro Tupino laišką, kuriame nurodoma pageidaujamas susiartinimas tarpe latvių ir lietuvių; tame laiške kalbama ne apie Lietuvių-Latvių republiką, bet apie įėjimą Lietuvių-Latvių tautos į visasvietinę tautų Federaciją arba Rytų Europos Federaciją. Iš to "Tėvynė" savo pastaboje daro išvedimus, jogaie Europos latviai pritarianti Lietuvių-Latvių Republikai ir kad kaip lietuvių menka mažuma nepritarianti neprigulmybės idėjai (jei Karevičius, tai gal but ir nevisai menka mažuma nepritarianti) taip ir pas latvius atsiranda Lietuvių-Latvių Republikos priešus.

"Tėvynė" matomai didžiama skaito vieną kitą asmenį, o ne predominuojan-

čias tautoje partijas. Pats d-ras Šliupas pripažįsta, jogaie latviai socialdemokratams, jogaie idėjai nepritarė; yra žinių, kad latviai nacionalistai ir-gi tam nepritaria. Nežiurint to, "Tėvynė" randa daugumą pritariančių, kuomet dar-gi tas vienas kitas asmuo turi visai skirtingas idėjas.

Pabriežiame nuo savęs, jogaie mes nėsama priešingai lietuvių-latvių susiartinimui ir dar-gi susiliejimui, bet mums keista "Tėvynės" argumentų logika, kuri pereina ir sofizmą. Galima skelbti ir skelsti idėjas kokios kam patinka, bet kuomet in-teikiama viešai, kaip o tautos reikalavimą, kuris sprendžia apie dviejų tautų ateitį, be oficialio pritarimo iš kitos pusės, tuomet negalima matyti ko kito kaip tik svetimos valios užmetimą. Tokia taktika negali suartinti tas dvi tautas, bet vien jas sukirsinti.

Brooklyno Dėdė.

Ir Jo Negalima Atsikratyti.

(Vaizdelis šiandieninių "istorinių" nuotikių lietuvių politikojė.)

Gyveno gaspadorius ir šalyje gaspadinė. Sumanė, kad po vieną gyventi neapsimoka, tai sudėjo ukes. Po to įsitaisė Timsrį ir vežimėlį. Butą padalino į dvi dalis: gaspadinė valdė vieną su savo tarnaitėmis, gal teisingiau kad viską, o gaspadorius buvo lyg prisiglaudęs su savo bernais.

Kaip kada gaspadorius abiejų reikalus pamatęs, pavadinavo gaspadinę kartu išvažiuoti, bet tuomet palikdavo greičiausia abu namieje, nesutarė, kuriam važiuoti. Gaspadinė dažnai važiuodavo ir permačius gaspadoriaus reikalus juos atlikdavo nesiklausus.

Sykį bernas, nežinia kuriam įsakius, pakinkė Timsrį ir privažiavo prie durų. Išėjo gaspadinė, apie 285 sv. moteraitė ir taip-gi tik tai dviem svarais lengvesnis gaspadorius. Baisai juos lydėjo.

Kuomet gaspadorius priėjęs vadžias taikės imti, gaspadinė užsistojo priešais. — Ne ne tu važnyčiosi, bet aš! Duokš vadžias.

Gaspadorius pradėjo argumentuoti, kad važnyčioti jam priguli, bet ne jai. Jis per tiek metų važnyčiojo savo ukę vienas valdydamas, tai jau dabar kitas ir negali užimti tos vietos, kaip juodu susidėjo. Pagalios prirodnėjo, kad ir arklys jo augintas ir vežimas ju sukaltas.

Bet tas moters neįtikino. Ji isteriškai šaukė ir tvirtino, kad važnyčios ji, bet ne kas kitas.

Kuomet juodu ginčijosi apie vadžius, bernas nuėjo savo darbo dirbti, o Timsris klausė karpė, tai uodegą keldamas, ir atsidusdamas, laukė kada pašauks berną ir palieps jį paleisti.

Bet šiuo kart išrodė reikalas keliauti abiemis gaspadoriams taip svarbus, kad ginčydamies nei vienas iš jų, matyti, ir nepamanė pasilikti.

Timsris liudo. Pagalios gaspadinė iniršus ir pusėtinais užgauta pradėjo dairytis ir galvoti, kaip čia gaspadorių apgavus. Bet jo statumas ir gana šiurkštus pobudis dar ją labiau užgavo.

Gana tavo kalbų ir aš su tavim nesiginčysiu. Aš sutinku, kad kaimynas Maliorius išrištų ir padarysiu taip, kaip jis nutars.

Gaspadorius pamatęs pritarė. Jis žinojo gerai kaimyną ir kad jis kitaip neišriš, kaip tik jam važnyčioti. Tuom laiku susirinkę ir apstoję apinkui gaspadorių bernai, o apie gaspadinę mergos, tai rimtai, tai sarkastiniai jam pritarė.

Pasiuntė abu gaspadorius ir gaspadinę, po pasiuntinį išaiškinti Malioriumi dalyką, kuris atsitiko ir kurį jis turės naudingai abiemis išrišti. Gaspadoriai laukė nekantriai pribuvant kaimyno.

Suraukęs kaktą gaspadorius nuėjo, lazda ramstydamasis ir plosčių kitoj rankoj svituodamas į pirke, kad rasti kame piktumą paskan-dinti.

Piktumo buvo tiek, kad jam nuskęsti užteko tik dviejų čarkučių smarkiai mušančias bakterijas tuksturos. Po to gaspadorius atsidėdo savo mylimon kėdėn, atsilošė ir pradėjo lengvai pu-tuoti viską pamiršdamas. Kuomet pajuto iš tolo ateinant kaimyną, mąstė:

— Juk gėda, kad aš su bendrabute nesutariau ir turė kaimynas dalykus rišti. Hm. Tat geriau aš namie liksiu, o tegul gaspadinė vienai važiuoja, jeigu nori.

Nutarta, padaryta. Jis užmetęs savo švarką ant karties užpekykė, lazda pas-prie vadžius, bernas nuėjo savo darbo dirbti, o Timsris klausė karpė, tai uodegą keldamas, ir atsidusdamas, laukė kada pašauks berną ir palieps jį paleisti.

Bet šiuo kart išrodė reikalas keliauti abiemis gaspadoriams taip svarbus, kad ginčydamies nei vienas iš jų, matyti, ir nepamanė pasilikti.

Gaspadinė liko prie veži-

mo ir patiko, su visu buriu jai ir jam pritariančių tar-nų, kaimyną. Visi kaip tai abejojančiai išžiūrėjo. Tuom laiku atėjęs įnamis atsistojo priešais ir pakraipęs galvą, tarė:

— Tai vežimas nei išvies-tos. — Kodei? — atsiliepė kaimynas. — Jeigu juodu nesutaria, tad juodviem geriau abiem buti namieje, o tau, įnami, važiuoti.

Įnamis pakraipė usus. — Man važiuoti, bet kaip, kas pritaria tam?

— Visi pritariam — sušuko visi kaip vienas aplinkui bestuksianti, net nedavė išsižioti gaspadinei.

Ir įnamis išdėdęs nuvažia-vo.

II.

Gaspadinė per užpakalines duris įėjus nušijuokė ir savo tarnaitėms pradėjo pasakoti, kad gaspadorius einaš niekais ir kad jam bernai nepritaria ir jau jis visai nesukalbamas ir kad gaspadoriauti ant jo dalies įnamį Tamą večiūju kviesiti. Tarnaitės pritarė ir liudnai su kokiū tai giliai paslėptu skausmu džiuginosi.

— By ką, bile ne jis. O tokis nesukalbamas, tokis arogantas, prastos išminties, stačiokas ir jau tokis gyvuliškas. Jis neatsižvelgia nei į mus. Vienok tas Tamas, tai džentelmonas, bet... Jis į mus nežiuri taip-gi, bet džen telmonas, tik tiek.

— Taip, — pritarė gaspadinė.

Gaspadinės pusė susitakė ant Tamo, tik todėl, kad ji viršų buvo gavęs. Gaspadoriaus pusė daugiau pritarė tikru jausmu Tamui, bet jie norėjo neižeisti ir gaspadorių, kuris, kaip kurie spējo, išvykęs į savo vasarinę rezidenciją, nežiurint, kad jau visi iš vasarnamių sugrįžo ir lapkritis čia pat.

— Gaus šaltį — vieni spėliojo. Kiti dar daugiau susirupino dėl pykčio tarpe Tamo ir gaspadoriaus.

— Jau kaip juodu susipyko, tai bus tikra velnynė.

Ir bernai, piemenis ir lakajai nutarė pasiūsti minkštų širdžių pasiuntinystę, kad pirma gaspadoriaus minkštą širdį atleisti ir su-taikinti Tamą su juo, o vėliau gaspadoriui prižadėti, kad bus jam ištikimi. Gi įnamis Tamas sutiko ant visko — jis rimtas, duoną turi. Tegul tik jis parvažiuos ir bus viskas gerai.

Parvažiuos Tamui su-taikė su gaspadorium: jis atlikęs kelionę, kaip buvo įnamiu ir paliko juo, o gaspadoriui bernams pažadėjus vienam vežimuką tai ir jis sutiko, savo vietoj palikti.

— Dabar aš važiuosiu savyam vežimelyj šalyj gaspadinės irgi josios nuosavo vežimelio, juokdamasis ir vaikiško džiaugsmo pilnas tarp gaspadorius bernam.

Kuomet gaspadinė sužinojo apie naują bernų su gaspadorium parėdymą, ji savo tarnaitėm apreiškė:

— Labai gerai, viskas bus po seno, tik jus turėkite visada jo bernus ant akių ir kaip mes važiuosim, kad jie mudviejų vežimų ratus su-

kabintų, o jo arkliai trumpesnius viržius teįtaiso.

III.

Didmiestyje, viename iš apartamentu, kuris rados netoli baito namo, buvo gana ruimingas ofiso kambarys. Jame dirbo keli vaikinai ir mergaitės: vaikinai diktavo vis, o merginos vis rašė.

Tai buvo ofisas gaspadinės ir gaspadoriaus. Kuomet atėjo žinia į ofisą, kad gaspadorius gali likti tik ordinarčiku ir balso nustoti jų ofise, jų veidai nušvito.

— Na, dabar mūs nerūkys, kaip kumpius — tarė vienas iš ofiso darbininkų.

— Bet dar geriau, kaip tas—mums nemaišys, o mes prigulim nuo gaspadinės. O dabar dar jis kiša vis nosį, vis uodžia, kur kas padėta, kur tik kas kviptelė, tai mes negalim įtikti nei gaspadinei — tarė kitas.

Merginos taipgi nudžiugo. Stenografės pradėjo juokus krėsti, kad girdi jis joms daugiausia įkyrė, nes budavo diktuos, diktuos, taisys, taisys, kad net gumą betrinant sudildavo ir jau tiek prikankindavo cigaro dumais ir suodžiais plonytes dreseles sutepdavo.

Pagalios vėlesnė žinia atėjo apie įnamio Tamo "nau-miesnykystę. Vėla nuliudo ofiso vyrai.

— Ne, jau šis, tai ne a-nas. Su anuo užtenka iš biuro diplomatui pakalbėti, kaip gali paskui jo įtekme biure mažinti lyg nolio, bet šio... kad Dievas duotų ir ta boba kaip nors susiprastų ir jo nepriimtų, tai mums tuomet rojus. Jeigu jau siųsti, tai redaktorių Pypkorių, Ženytąją arba iš Jukų kurį vieną, bet ne įnamį Tamą.

Visi buvo užmetę darbus ir kas atbulai ant stalų susėdė, kas ant kėdžių, o kojoms ant stalų; panelės tarp savės susijė ir smarkiai paraitotomis padelkomis ir sukeistomis kojomis vėla dumojo, kas tas per įnamis Tamas.

Tuoju keletas telegramų praskambėjo, telefonas laikas nuo laiko pabirzgė, pakalbėta buvo. Iš viso išrodė, kad staiga tuose namuose šermentis ištiko.

Jau buvo arti popietis. Nebarškintos duris atsidarė ir lazda rankoje, kitoje švarką turįs įėjo gaspadorius.

— Jis!

— Gerą rytą — murmtelėjo ir kaip paprastai prikabyklų nusirėdė, cigarus persikrovė.

— Tai laukiate kito? Netikėtai pamatėte?

— Mes girdėjom, kad jus jau nebusite.

— O ką, norėjote?

— Gailėjomės, — buvo pasakyta jam labai malonių tonu.

— Tai aš vėja čia busiu. Pamažu visi pradėjo sėstis prie savo stalų ir stenografės dirbti. Vaikinai vieni į kitus žiūrėjo ir traukė pečiaias, merginos pasižvalgė iš užpakalyje gaspadoriaus prunkštė į saujas.

Pašaliu nulėkė tylus gar-sas.

— Ir jo negalima atsikratyti.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės Kampelis

Kuomet Lietuvos gyvenimas karės vesula tapo suardytas iškilo mūsų tarpe galingas obalsis — "ATSTATYKIME LIETUVĄ." — Supratome, kad tauta nukentėjo ir kad tas nukentėjimas turės blogai atsiliepti ant mus visų padėjimo šio-kui ar tokiu budu.

Lietuvą Astatyti... Ką tasai reiškia? Ar vien tik karės pridirbtus nuostolius išlyginti miestus ir ukes atstatyti taip kaip jie buvo praelytyje? Ne—to jau mums šiandien neužtenka. Šitoji karė luosuoja iš amžinos verguvės prislėgtas tautas. Ir Lietuviams jau švinta nauja Aušrinė. Ir šiandien, kalbant apie Lietuvos Atstatymą, turime omenyje daug platesnę mintį, — butent pastatymą lietuvių ekonominio gyvenimo ant naujų, — tobulų, — ikišiol nežinomų mums dar pamatų.

Pasaulio pažangiųjų tautų ekonominis surėdimas remiasi šiandien, — ir ateityje remsis dar labiau, ant kapitalo, tai yra, — ant vartojimo vietoje žmogaus spēkų, — mašinų, įrankių įvairių prietaisų. Ir pasekmėje turime šių laikų pramonę, pirklybą, — kur didelės dirbtuvės gamina tą viską, kas mūsų gyvenimo palaikymui yra reikalinga, gi didelės pirklybos įstaigos daro tą viską prieinamais placiųjoms minioms. — Ir Lietuviai, jei nori būti lygiais kitoms tautoms, turi bandyti panašiai susitvarkyti ir savo ukę. — Reikia sutverti lietuvių pirklybą ir pramonę ir tai visur, kur tik lietuviai randasi, — kaip Lietuvoje taip ir čia Amerikoje. Tam tiksiui reikia visur steigti lietuvių biznio įstaigas, kurios savo rimtumu galėtų but pavyzdžiu svetimtų, čiams, gi mums galėtų neiti neapkaunuotą naudą. — Ir kuomet lietuvių pramonė bei pirklyba sutvirtės, kuomet lietuvių įstaigos galės pilnai lenktyniuotis su panašiomis svetimtų įstaigomis, — tai drąsiai pasakysime, — kad supratome tikrąją Lietuvos Atstatymo darbo prasmę. Darbuotis pramonės, ir pirklybos srytyje, — gelbėti, steigti Lietuvos Atbudavimui reikalingas įstaigas, k. a. cemento, medžio, plytų ir kitos dirbtuvės, — tvarkyti mūsų tautos kaip Lietuvoje taip ir Amerikoje bankinius reikalus, tai LIETUVIŲ ATSTATYMO BENDROVĖS uždavinys.

LIETUVIŲ ATSTATYMO BENDROVĖ, kaip mūsų tautos bankas, bus lyg širdys, kuri tvarkys ir reguliuos lietuvių ekonominį gyvenimą ir vės mūsų tautą prie skaisčios ateities. Nes juk ant ekonomijos remiasi visos žmonių gyvenimas. Ir kur tas pamatas yra geras, toj dirvoje išdygsta skaisčiausias kultūros, progreso, laimės geleles.

Lietuviai — dėkitės prie LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS, — jei norite savo tautai laimės.

LIETUVIŲ ATSTATYMO BENDROVĖS LENKTYNIŲ REIKALĖ.

Sekanti LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS įgaliotiniai Lapkričio 1 d. pradėjo plačioje Amerikoje lenktynes prirašinėjime mūsų organizacijai naujų narių:

1. K. Abysshell, Detroit, Mich.
 2. K. Aksomaitis, Alliance, Ohio.
 3. J. Alenskas, Wilkes Barre, Pa.
 4. S. Ambrasas, Amsterdam, N. Y.
 5. J. Ambraziejus, Brooklyn, N. Y.
 6. L. Apsego, Cleveland, Ohio.
 7. J. M. Baltrukoniūtė, Cleveland, Ohio.
 8. J. M. Biliunas, Sioux City, Ia.
 10. L. Braškis, Grand Rapids, Mich.
 11. J. Butkus, New Haven, Ct.
 12. P. Gudas, Brooklyn, N. Y.
 13. J. A. Janulis, Pittsburgh, Pa.
 14. J. Kadaras, Wyoming, Pa.
 15. M. Kasparaitis, Racine, Wis.
 16. A. Kazlas, Wakefield, N. Y.
 17. V. Kerševičius, Detroit, Mich.
 18. R. Kruopis, Cleveland, Ohio.
 19. B. Kundratavičia, Plains, Pa.
 20. F. Kupstas, Nantikoke, Pa.
 21. P. J. Lalas, Amsterdam, N. Y.
 22. I. Lingis, Chicago, Ill.
 23. J. Lietuvninkas, Baltimore, Md.
 24. J. O. Lubauskis, Soj Boston, Mass.
 25. J. Montvila, Cleveland, Ohio.
 26. J. Mikalauskas, New Britain, Conn.
 27. A. P. Osteika, Waterbury Ct.
 28. K. A. Orlauskas, Rochester, N. Y.
 29. P. A. Račkauskas, Detroit, Mich.
 30. S. J. Radavičia, Akron, Ohio.
 31. M. A. Raginskas, Plymouth, Pa.
 32. P. Rimkus, Cleveland, Ohio.
 33. P. Sarpalis, Alden Sta., Pa.
 34. M. Seniunas, Wilson, Pa.
 35. W. Shauklis, Ansonia, Conn.
 36. M. Skriabis, Springfield, Mass.
 37. M. Vilkevičius, Youngstown, Ohio.
 38. J. Vhukauskas, Kingston, Pa.
 39. J. Vilčinskis, Steubenville, N. Y.
 40. J. Wise, Brooklyn, N. Y.
 41. J. Žemaitis, So. Bethlehem, Pa.
- Iki Naujų Metų turi jie padidinti LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS bent ant \$40,000. — Taip kad mūsų Organizacija įeis į 1919 metus su kapitalu \$100,000.00. Vašio — įgaliotiniai! Geriausias jums kloties: — Gi jus — Lietuvių visuomenė, — remkite gerą darbą! —
- PIRKITE LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS ŠERUS.
- Galite už šerus mokėti: visus pinigus ant syk, arba dalimis per 10 mėnesių. Už šerus priimama ir LAISVĖS BONDSUS visų keturių paskolų už pilną kainą. Reikalaujant platesnių informacijų, rašykite: LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS, (Lithuanian Development Corporation), 320 Fifth ave., New York, N. Y.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji broliai ir seseris: —

Linksma ir malonu jus sveit nors kartą savaitėj. Linksma ir malonu su jumis pasidailinti naujomis žinutėmis. Nuo paskutinio mūsų susirinkimo dideiės permainos pasaulyje pasidarė. Baisūs turkai, kurie minė po kojomis vargingas tautes jau suklypo po našta savo godumo. Hapsburgų garšioji šeima, kuri buvo priešpauzė visų mažųjų tautų slavų, irgi suklypo po našta savo godumo. Mijonai žmonių sutrauko pančius, kuriais buvo surakinti per šimtus metų. Švinta laisvė visiems prispaustiems ir nuvargintiems žmonėms. Kiekviena tauta ir tautelė jiesko savo užmirštos istorijos, jiesko savo rubėžių, kad apsirubežiuos savo šalelę ir pradėjus laisvai savo tarpe naują gyvenimą. Mūsų brangioji tėvynė Lietuva yra tarpe tų prabudančių tautų ir mūsų broliai ir seseris jiesko kas yra jų arba mes jieskome kas yra mus. Ar jus, mieli broliai ir seseris kada sapnavote, ar jumi atėjo ant mislies, kad mūsų tėvynė galės kada nors vėl atsikelti ir vėl vadintis savo šalia. Po sumynimu jos, po numariniu ir paguldymu amžiname grabe niekas negalėjo pamislyti, kad mūsų tėvynė kada nors dar gaus progą atsikelti.

Taip, aš sapnavau, daug kartų sapnavau, kad bus baisi karė. Neužmatomas akimis uolas iš akmenų ir cimento nulietas ir daugybę jų, nešumatant galų tų sienų ir grabių, aš sapnavau dar prieš karą. Aš jaučiau, kad mūsų tėvynė gaus progą kartą ant savo kofų pastoti, bet niekad savim negalėjau tikėti.

Bet per sumišimą pasaulio štai yra progą ir mumi nusikratyti nuo savę savo rubą paniekinimo, savo sveimtautiškus pančius, dabar mes galim nuo savę numesti. Pasaulė jau pusiau civilizuota, permato netik vienos kokios tautos skausmus, bet permato kiekvienos tautos širdies skausmus ir kovoja kraštas nuo krašto, kad tuos vargus panaikinti. Mūsų tėvynė visa yra apkaista kryželiais vargu, bet ne mus pačių tie vargai užtraukti, jie yra atnešti ant mus per mūsų kaimyniškas tautas—lenkus, o galutinai rusus. Dabar mūsų liuosybės medis jau pasodintas,

mes pradėsime ir šiandien jau pradėdame gyvenimą savarankiai. Nuo dabar ant toliaus jau mes negalėsime nurodyti savo engėjus, negalėsime nurodyti mūsų skriaudikus ir negalėsime pasakyti, kad štai šis mūsų Tautiškas rubas yra deileto purvinas, kad tas arba kitas mūsų priešas jį sumyniojo, budamas už mus stipresniu atėmė mūsų geresnį rubą, o primetė mumi savo rudinę ir todėl mes taip išrodome.

Nuo dabar mes patys busime atsakomybėje už mūsų rubą. Garbė ir šlovė bus mumis, jeigu mes savo tautos rubą užlaikysime kuopniu ir gražiu, bet nešlovė mumi bus jeigu mes patys ir mus pačių rubą sutrepsime ir paniėkimsime. Nešlovė mumis bus didelė į pasaulį pasirodyti su savo purvinu rubu.

Rubas mūsų tautos, mieli broliai, tai yra mūsų darbai mūsų veikimas deilei labo savo tėvynės Lietuvos. Šiandien gema mūsų nauja dalis istorijos, mes patys gemam iš nieko vėl į gyvenimą. Mes neturime jaustis jokiais kitokiais kaip tik sunais mūsų motinos tėvynės Lietuvos. Prasalindami iš tarpo savę visokius užvardinimus turime imties už darbo kaipo vaikai vienos motinos. Dabar mes paimam valdžią Lietuvos į savo rankas, dabar mes pradėdam daryti savo teises, pagal kurias mes turime gyventi. Pirmas daktas mums dalyvauti teisių daryme, dalyvauti ir išreikšti savo nuomonę gražiai, maloniai. O įvedus tas tiesas, reikia jas aukštinti, pildyti ir guodoti savo vyrų sąsųbę, tas yra tikras pamatas gero rubo, tikras pamatas tautos stiprybės. Kas yra priežastis žmonijos dejavimo ir vargų? Tai yra tas, kad žmonija nedalyvauja tiesų daryme, tiesų nesupranta ir jomis visai nesirupina, o vienok kas nors jas turi padaryti, kas nors turi žmoniją valdyti. Taigi, mieli broliai, dabar nėra laikas mumis pasinausti, bet kiekvienam lietuviui reikia stoti į eiles savo šalies ukėšų, kad vėliau nebutų pervėlu, kad nereiktų kuopintis į sekretnas bolševikų sutartis ir kasti po žeme ir budavoti prapultį mūsų tėvynę.

Pati pradžia gyvenimo yra tikru pamatu. Koooperacija, susitelkimase žmonių ir nelikimas nė vieno

užpakalyje yra tikru pamatu šiandieninės demokratijos. Jeigu kas lieka užpakalyje yra labai pavojingu žmogum, nes šiandien jis tai padaro per savo tingėjimą, per savo nerangumą, o tas pats žmogus ryt arba užporyt jieskos budo, kad paskaudyti tuos, kurie eina, veikia ir dirba deilei gyvenimo. Gerbiamas mūsų senelis dr. Šliupas ir gerbiami mūsų seneliai dr. Basanavičius, Višteliauskas ir kiti, kad atgaivinti Lietuvos dvasią anuose senuose laikuose pradėjo leisti pirmą laikraštį, iš kurio gardžiai pasijuokė nutukę Lietuvos ponai, bet jų pasišventimas pragyveno ponų juokus ir atėjo į mūsų gyvenimą, mes juokiamės dabar iš tų ponų, kurie norėjo numarinti ne tik kuną, bet ir pačią Lietuvos dvasią.

Šiandien tiem seneliam mes pripažįstam arba turim pripažinti pirmo ukėšo vietą mūsų tėvynėje, nežiurint kiek mes turime gabių ir strimgalviais besiverčiančių, jiem turim pripažinti garbę. Kada pirmas laikraštis buvo išleistas, tada reikėjo visiem Lietuvos ponam prieš jį nusizeminti, nes tai buvo tekanti aušra mūsų tautos, bet tie ponai pasijuokė. Aušra turėjo skverbintis ponevale per plysius, per langus, pakol Lietuvos dvasią nesubudino. Jeigu jie būtų ją leidę, priėmę ir del jos veikę, jie būtų lygiais ukėšais.

Taip ir šiandien gemant mūsų Lietuvai, mes, mieli broliai ir seseris, visi iki vienam paskubinkime buti jos ukėšais ir nieku nesilikime užpakalyje. Pirmas mūsų svarbiausias darbas užsidėti ant savę mokesčių, Lietuvos reikalams padotkus, kurių dabar verkiant reikia sugatavoti, nes kaip tik vokiečiai nuims paskutinę koją nuo jos krutinės, Tėvynė atsisauks gailingu balsu į mus ir reikalaus visko, o visko pagalbos nuskriaustiem savo vaikam, atbudavojimui namų, taisymui moksleinii ir tukstančiam kitokių reikalų, kurių dabar nepermatome, tik jaučiame, kad tėvynė nuo mūsų reikalaus. Turime turėti jau gatavai ir su didžiausiu džiaugsmu jai duoti, nes katik jai duosime, duosime sau.

Kitas daktas, mumis kaipo ukėšams reikia atmerkiti savo akis ir išlysti iš karėmos ir išvalyti bonkutes iš po lovų ir imties šviesties,

mokintis rašyti ir skaityti tegul nė vienas iš šios laisvos Tėvynės mūsų neparvažiucc tamsus įnagis bolševizmo. Kiekvienas šią žiemą, kas tik nemoka rašyti, tegul išmoksta, tegul skaito knygas ir laikraščius, tegul perima, apmislina, tegul save daro ukėšu. Jau caro nėra, mes kiekvienas esame caru, tai žiurėkime, kad mūsų darbai nenuvestų mus ten, kur carą nuvedė ant nužudymo, ant paniekos. Jūs, mieli broliai ir seseris, kurie ateinate po medžių, gauskitės dvasioje savo ir mėginkite platinti geras nuomones Lietuvos ukėšo ir žiurėkite, kad už viską pirma kiekvienas užsidėtų sau mokesčių del Lietuvos. Gal ateis toji dienelė kada mes sueisim po medžiu po šventu Lietuvos ažuolu ir pasisveikinsime link smai ir pasidžiaugsim iš savo darbų.

Norėdami Lietuvos Ukėšais dabar pastoti, rašykite, kad prisiųsti jumis blanką ant šito adreso:

Lithuanian Central War Relief Committee, Inc., 320 Fifth ave., New York, N. Y.

Išpildę blanką ir prisižadėję po kiek kas mėnuo mokėti, gausite ženkielius kožną mėnesį, kuriuos klijuosite sau į prisiųstą knygutę, išsklytūta ženkleliais knygelė bus tavo dokumentas, kad tu esi Lietuvos pilietis.

DARBININKŲ ŽINIOS

Hartford, Conn. bartendierių unija padarė sutartį su darbdaviais, pagal kurią dirbs tik 60 val. į savaitę ir gaus mažiausia \$25.

Berline, Vokietijoje, randasi 1,000,000 amunicijos darbininkų.

18 unijų, kurių nariai dirba prie įvairių statymo darbų Toronto, Kanadoje, reikalauja lygaus užmokesčio už lygų darbą kaip vyrams taip ir moterims.

Chile, Pietų Amerikoje, turi 9 popierių dirbtuves, su 400 darbininkų.

Vaikai neturinti 14 metų, negali dirbti jokio valdiško darbo, net ir tose valstijose kur vaikai mažiau 14 m. yra priimami darban.

Arizona valstijoje praeitą metą buvo iškasta 38 nuos. Suv. Valstijų vario produkcijos.

Iš 2,000,000 susiorganizuosiu darbininkų Vengrijoje, 48,000 yra moteris.

Vakarines valstijose jau yra labai daug moterų mašinistų ir kalfių.

Moterų barberių dabar randasi beveik kožname didesniame Suv. Valstijų mieste.

Moteris šoferiai Hog Island laivų budavojimo įstaigose uždirba \$3.50 ant dienos už keravimą lengvų automobilių, o nedėdieniais \$5.25. Jos dirba 8 val.

LIETUVIAI AMERIKOJ

SO. BOSTON, MASS.

Visi juda kruta, bet visgi ne tiek kaip dramos ir dailės draugija Gabija. Minėta dailės draugija turėjo savo susirinkimą 17 d. rugsėjo Lietuvių svetainėje, ant kurio buvo apkalbama kasdieniniai reikalai ir pasibriešta žiemos sezono veikimas. Tai yra pirmiausia surengti šokius, kurie atsibuvo 2 d. lapkričio, lietuvių svetainėje. Toliau buvo apkalbama apie veikalą "Pilėniečiai," kurį jau mokinasi ir kurį žadėta pastatyti 26 d. spalio bet del priežasties epidemijos buvo perkelta ant toliaus.

Baigiant susirinkimą prisirašė du nauji nariai. Beje ketvergo vakare kaip 7:30 valandos prasidė praktikos po vakacijų, į kurias atsilankė daug naujų vyrų ir prisirašė apie penki, tadgi matot kaip Gabija kyia, kaip ant mieliu. Tik vienas dalykas, kurio aš negaliu apmislut ir pas kitus klausiau ir neatsako to klausimo: Kadir nors vyrus į karjūmenę ima, vienok jų visur daugiau pasirodo negu merginų. Kame dalykas, maniau sau, ar tiek mažai merginų So. Bostone ar kas?

Atsibuvo kitas praktikas 24 d. spalio; šį kart prisirašė jau vien tik merginos net pusė tuzino; taigi pasirodė, kad ir jų dar yra nemažas būrelis, bet tik jos niekur nedalyvauja vienos susirinkimuose, bet tik laukia, kad jas vaikiniai paėmę už rankos atsivestu.

Mergaitės, nelaukit, kad kas jumis ragintų, bet šokit sykiu su vyrais į eiles dailės ir sykiu-dalyvaukit su vyrais, nes ir vyrai be dailios lyties neturi energijos veikti, bet kada sykiu, tai pas visus atsiranda daugiau veikimo.

Gabija turėjo savo kitą susirinkimą 25 d. spalio, ant kurio tarėsi apie veikalą "Užburtais Kunigaikštis," kurį statys scenoje 16 d. lapkričio, nors jis ir buvo kelis syk statomas So. Bostone, bet jau senai, tai-gi ir vėl žmonės pasiilgo ir laukia su nekantrumu, kad kaip greičiau vėlei pamačius tą veikalą.

Gabijietis.

SHEBOYGAN, WIS.

Kaip visur Amerikoje šiačia influencos epidemija taip ir pas mus daugybė žmonių mirė, iš kurių jau tapo auka keletas lietuvių.

Spalio 11 d. likos palaidota motina keturių vaikų.

Spalio 4 d. įvyko susirinkimas Lietuvos Suv. Draugijos, kuriame tarpe kitko nutarė išmesti iš draugijos Kazimierą Mickevicią kuris neapsimokėjo mėnesinių mokesčių. Tiesa, tas draugas buvo neapsimokėjęs, bet vis vien graudu pažvelgti į tokias draugų širdis, kurie driso tą nelaimingą jaunikaiktį pastumėt artyn prie karsto. Reikia atminti, jog tas jaunikaiktis guli jau ar ne 8 mėnesiai ant patalo ir laukia grabo kaip siekio, tai iš kur jisai galėjo apsimokė-

ti mėnesines. Jis dar nebuvo paėmęs pašelpo nuo drjos. Rodos būtų dailiau, kad būtų pasilikę mėnesinius mokesčius iš jo pašėipos, o palaikę jį iki būtų numiręs. Draugijos vardas ir garbė tuomet, nebutų likę nužeminti. Keista, kad žmonės gali buti taip kietaširdžiai. Rėdos nepamislina, kad ir jie ne iš geležies, kad ir juos gali pagauti toks skaudus likimas kaip tą nelaimingą vaikina.

G. J. M—tis.

AMSTERDAM, N. Y.

Ta nelemtoji išspanijos influencos epidemija siaučia ir mūsų mieste. Ir čia daug žmonių serga ir miršta; nuo tos ligos jau mirė apie 10 ir lietuvių.

Vietinis sveikatos board'as išleido tam tikrus lapelius, — paaiškinimus, kokias budais apsisaugoti nuo influencos. Valdžios parėdymu tapo uždaryta pasilinksminimai, teatrai ir uždrausta spaudymas ant gatvių, ir tt. Žinoma prie to niekaip negali priprasti tabakiai, nes visada su savim turėtu nešioti "spituna," tad ir spiaudo ant gatvių po senovei, bile tik to policmanas nepatėmyja. Vienok, ant nelaimės, valdžia pamiršo ar nepanorėjo uždaryti salionus. Tad dabar daugumas mano, kad alkoholis tikrai juos apsaugos nuo susirgimo. Kaip girdėjau, vienas lietuvis pasijutęs sergančiu ir norėdamas alkoholiu pasigydyti, išgėręs čielą butelį degtinės.

Visa bėda tame, kad daugumas neturėdami nė mažiausio supratimo apie bakterijas ir manydami, kad tas viskas paeina iš Dievo valios, nesirupina užsilaikyti švariai. ypač moteris nugirdę kur susirgusią "kumutę," tuoj bėga lankyti. Be linkėdamos greito pagijimo ima lignonį glamonėti, bučiuoti, tokiu budu užsikrečia pačios ligos mikrobais ir užkrečia visus savo šeimos narius.

Nors vietiniai kunigai, kiek galėdami aiškino parapijonam, kokias budais apsisaugoti nuo tos baisios ligos, bet pastebėjau, kad žmonės išėdami iš bažnyčios brukasi prie kryžiaus, kurį bučiuodami iiguistai labai lengvai gali užkrėsti sveikuosius.

Rašydamas tai, aš visai nemanau ižeisti jausmų tikinčiųjų. Juk kiekvienas su savim turi prie ražančiaus kryželį, kurį gali pabučiuoti išėdami iš bažnyčios, nors laike tos epidemijos. Ir argi ne ta pati butų Dievui garbė?

Broliai ir sesutės, jeigu mes pripažįstame medicinos mokslą, tai pildykime ir jos nurodymus, užsilaikykite kiek galėdami švariau. Sergantieji, saugokitės, kad kitus neužkrėtus. Atsiminkime, kad per savo apšėidimą, užkrėsdami kitus, prisitaus jaunikaiktis guli jau ar ne 8 mėnesiai ant patalo ir laukia grabo kaip siekio, tai iš kur jisai galėjo apsimokė-

Tad rupinkimės gyvent, kiek galėdami hygieniškiau tuomi ir apsaugosime save ir savo koloniją nuo tos baisios epidemijos. A.C.

IESKO MAINIERIŲ Į DARBĄ.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on Nov. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Daugelis, kurie ukininkauja arba kurie dirba ne karės darbuose yra kviečiami į mainas.

Mainieriai, kurie neseniai yra palikę mainas ir kitu kuo užsiima, ypatingai dirbantįs ne karės darbus yra labai reikalingi mainose. Generalis direktorius Suv. Valstijų Samdimo biuro stengias susizioti su tais 50,000 vyrų, kurie praėjusiais metais išėjo iš mainų ir sugražinti juos dirbti anglių ir metalo kasyklose.

Minkštųjų anglių dar nėra tiek iškasta kiek reikia, nežiurint didelių pasistengimų tų mainierių, kurie dabar dirba. Daug mažiau žmonių dirbo anglių mainose šiais metais, neg kada nors pirmiau, tečiaus daugiausiai anglių iškasė. Anglių reikalavimas siūsti už Atlantičko į karės reikalams yra labai didelis, ir jei dirbtuvės dirbs per žiemą, tai dar daugiau anglių reikės iškasti kas savaitę, pakol dar tebėra geras oras.

Darbo Departmentas kasyklų darbą laiko vieną už reikalingiausių darbų karės reikalams. Didelis mainierių skaičius, kurie yra uždirbę užtektinai pinigų pragyventi sugrįžo atgal į mainas ir puikiai atlieka darbą. Bet yra tukstančiai žmonių daugelis iš jų išdirbę per daug metų mainose, kurie užsiima kokiuo nors kitu ne taip svarbiu darbu. Tie vyrai, jei grįžė atgal į mainas labai patarnaus tautai, užimdami vietą tų 50,000 mainierių, kurie sekdami vėliau išėjo į Francuziją.

Vienas kelias prieti pfi mainierių yra per unijų sekretorius, bet yra daugybė mainierių, kurie prie unijų neprigulėjo ir kurių taip surasti negalima. Samdimo biuras sužinojo, jog vienoje vietoje Kansas valstijoje 200 prityrusių mainierių dirba darbuose be kurių galim: apsieiti. Kiti 200 toje paapielinkėje ukininkauja arba užsiima kokiuo kitu karės darbu kame jų prityrimas mainose yra niekais večiamas.

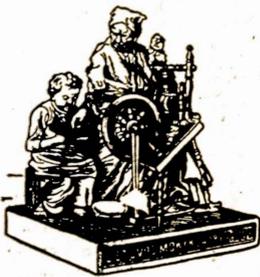
Kuro administracija gelbsti kiek gali Samdymo biurą, kad būtų galima iškastikuodaugiausiai anglių šia žiemai.

(Released by the Committee on Public Information.)

Northampton, Mass. tur visuomenišką marketą, kuriame turtingi ir neturtingi perka proviantus ir daug su taupina pinigų.

Kuomet karė prasidėjo Kruppo ginklų dirbtuvė buvo didžiausia pasaulyje — turinti net 96,000 darbininkų.

Apie Gyvus Daiktus

— Mama, aš myliu klausyti tavo apsakymų ir melėdžių pasakoti toliaus.

— Taip, vaikai, aš tau pasakosiu daugiau, nes aš manau, kad aš tau skolinga tokiems apsakymais, o kaip tu užaugsi, tu busi skolingas savo vaikams. Kad geriau suprasti kaip mūsų maistas atneša nauda mūsų kūnui, mes turime suprasti kaip mūsų kūnas iš maisto naudojasi.

Pirmutinė vieta grumuliavimo atsibuna mūsų burnoje: paėmus maistą į burną, iš burnos seilių šaltinėliai leidžia seiles ant paimto maisto, Seilėse randasi alkalinas, kuris krakmolą perdirba į cukrų. Kituose grumuliavimo organuose tokio skysčio kaip seilės nėra, to del viskas reikia sukramtyti ir su seilėmis sumaišyti, to nepadarus maistas naudos neatneša tiek kiek sukramčius.

Maistas su seilėmis sumaišytas eina į pilvą ir ten budamas per pusę valandos sukuria alkalinį visą krakmolą perdirbti į cukrą. Kada tas jau atlikta, pilvas iš savo sienų išleidžia hidrochlorišką rūkštį ir grumuliavimo pepsiną. Alkalino darbas nustoja, o prasideda antras perdirbimas maisto su minėta rūkštimi ir pepsinu, kurie perdirba paimtą maistą gatavu kraujui delei nešimo į kūną. Po tokiame išdirbime pilvas atsiderinėja ir po biskį išvarinėja maistą į žarnas. Yra iširta, kad žmogus ir be pilvo gali gyventi, bet yra silpnas, nes turi valgyti po mažai ant karto ir tankiau.

Mūsų valgis turi savyje tris skyrius, pagal kuriuos dalinasi ir jo grumuliavimas. Protėnas ar albumena kaip kiaušinio baltimas ir jam panašūs daiktai, krakmolai ir cukrus arba šilumos palaikymui maistas ir riebumai. Abudu pirmutiniai daiktai prasideda būti kūno išnaudoti pilve, bet riebumas persidriba tik žarnose. Riebumai piene arba smetonoje persidriba ir kunas panaudoja sau tik per žarnas, pilve tokie daiktai neišnaudojami.

Žarna prasideda tuojaus nuo pilvo ir baigiasi su išėjimu laukan, turi ilgio apie dvidešimt penkis pėdas ir subudavota panašiai kaip ir kad pilvo sienos, turinčios savyje celes maisto paėmimo ir padavimo į kraują, turi įvairias rūkštis, kurias panaudoja delei maisto grumuliavimo, turi tam tikrus muskulius delei spaudimo ir varymo maisto toliau. Maistas paimtas į vidurį žarnose išbuva nuo dvide-

šimts keturių iki 30 valandų, per kurį tai laiką žarnose išsitrunkioja visas reikalingas maistas kūnui, o nereikalingas dalis prašalina. Kada viskas gerai veikiama mes nejauciame kaip darbas pasidaro.

Kartais girdėtis balsas kaip žarnose veikiama. O kartais paėmus žalių obuolių ar kitokių pilvui nepermalumų daiktų, vėliaus patekus į žarnas jaučiame ir didelį skausmą, vadinamą „gumbu.“ Visi daiktai, kurių pilvas nevalioja arba nesuspėja perdirbti yra perdirbti žarnose, nes ten apart kitų rūkščių ant maisto užkliumpa ir sultys ir saldžios gilės, turinčios galylę perdirbti albuminą, krakmolą ir riebumus. Kada maistas eina iš pilvo į žarnas, tuojaus duodasi jausmas, kad saldžioji gėlė leistų savo skystį del perdirymo maisto toliaus. Čionai ateina ant maisto ir skysčiai iš kepenų, kurie perdirba maistą į mažesnius gabalėlius, kad geriau veiktų ant jo saldžios gilės skysčiai. Kepensų skysčiai yra taipgi labai nuodingi ir mikrobams, kurie kad nenuėitų į kraują yra šių skysčių užmušami. Ir jeigu mūsų viduriai yra sveiki, jie visada apsidirba ir pergalai mikrobus. Kartais atėjus maistui iš pilvo į žarnas, saldžioji gėlė neišleidžia savo skysčių, tokiu būdu maistas lieka, ypatinčiai riebumai negalima permalti ir žmogus kankinasi su vidurių nemalimu.

Dabar pamatę kaip maistas prisigatavoja į eiti į mūsų kraują, mes žingeidaujame kaip išties maistas paimamas yra į mūsų kūną, kad jį padrutinti. Pilvo ir žarnų sienose yra tam tikri prietaisai turinti savyje perėjimą, šitie prietaisai labai apščiai sujungti su krauju siuliniem gyslėm, ant viršaus atsidarymų yra gyvos celės, kurios rodos turinčios savo sumanytą perleidžia per save prigatavotą maistą ir perduoda į kraują, kuris žinoma visada apie kūną bėga ir išnešioja maistą visur kur tik kūnui del atbudavimo reikalinga. Celės nepaima ir neperleidžia per save daiktų, kuriuose nėra maisto, bet atstumia nuo save, o žarnos nuolat dirbdamos stumia tolyn pako laukan neišneša daiktai nenaudingi. Taigi valgis tik tas yra žmogui reikalingas, kurį kraujas paima ir išnešioja delei atbudavimo kūno. O ne bile kuom prikimišti pilvą, kad jis būtų sotus. Pilvą galima būtų prikimišti tik daiktai, kurių mūsų kūnas nereikalauja, bet juk mes valgome ne delto, kad pilvas būtų pilnas, bet kad mūsų kūnas turėtų medegą atsiбудavoti savo nužudytas dalis. Žmonės, kurie valgo gardžius daiktus delto, kad jie gardūs, nežiurėdami ar jų kūnas taip daug tu garstų daiktų reikalauja, jie valgo ir persivalgo, grumuliavimo prietaisais atsisakoma grumuliavimo ir kraujas

nepaima į save ir neneša to maisto del atbudavimo kūno, delto, kad kūnui jų nereikia, padaro nieką kitą sau kaip tik ligą, pilvo negromuliavimą.

Taigi niekada nereikia lokamytis ant gardžių daiktų ir jais persivalgyti, visada reikia atminti, kad mes valgome ne delto, kad pilvą prikimišti, bet kad kūną savo atbudavoti, priduoti jam tokios medegos, su kuria budavotų ir palaikytų mūsų sveikatą. O daugiau valgis niekam nereikalingas.

Jeigu nori daugiau valgyti, tai visada reikia atminti, kad turi sunkiau dirbti. Jeigu kunas dirba, veikia ir rūpinasi, tai jis reikalauja ir daugiau maisto, bet jeigu nori daug valgyti ir tinginai, tai labai gali apsiūnauti, nes kunas tinginaiudamalti, nes pusės maisto nereikalauja. O šitame niekas negali pagelbėti, nę gyduolės, nę draugai.

Todel, jeigu nori būti sveikas pats ir su maistu produktas reikalauja maisto, kurį priims noriai, pilvas sugromuliuos ir busi sveikas.

Kas tiesa su maistu kūnas pats yra ir sumaistu protas. Mūsų protas taipgi turi savo maistą permalti ir maistas turi būti pritaikintas. Jeigu kukliui duosi protišką maistą, kurio jis negali pervirinti ir išnaudoti, tai jo protas negalės to permalti, kaip negalės permalti netik kad neturės naudės, bet dar ir blėdį apturės, nes visai atbuku, nematydamas naudės iš skaitymo arba klausymo jam nesuprantamų daiktų. Protui maistas labai reikalingas, tokis, kurį protas gali sugromuliuoti, tai yra jeigu apie ką skaitai, turi rupintis suprasti ir sau gyvenimą panaudoti. Proto maistas tik tada sugromuliuotas, jeigu žmogus supranta gerai ir išrenka sau reikalingą protui maistą, pritaiko prie savo gyvenimo ir moka save vestis.

Daugelis žmonių gana gerai pasirupina su maistu delei kūno, bet visai pamirštą maistą delei savo proto. Bet protas maisto taip pat reikalauja, be jo žmogus negali išaugti kaip reikia ir negali užaugęs gyventi kaip reikia. Todel prauslyje vis rodos ko nors traukta. Pasauslyje dar netruksta nę maisto, nę pastogės, nę vietos gyvenimui bet truksta harmonijos sugyvenimo, susiparekjavojimo. Didelės karės, griovimas miestų, ir naikinimas turtų parodo, kad žmonija nemaitina savo proto kaip reikia, neparmalato, su kuom mitina ir iš priežasties proto trukumo, žemė išrodo į vieną didelį beprotumą. Daugelis žmonių pakol maži eina į mokyklą, ima sau maistą, o paskui visai nustoja savo protą maitinę, manydamas, kad jis bus sotus ant viso savo gyvenimo, bet išneša visai kiti taip. Protiškas maistas turi būti imamas visada naujais, kasdien žingeidaujamas, tą galima padaryti vis skaitant naujas knygas, naujas žinias ir jas permalant, sugromuliuojant nuolat, tai yra, pritaikant prie savo gyvenimo ir išduodant

iš savo vaisius. Maistas protui yra knygos, laikraščiai, mislinimas sveikai, nestimuliuotais smegenimis, išradimas, gražūs daiktai, muzika ir viskas kas tik yra gražu, yra žmogaus proto maistas ir jo gyvenimo dailinimas. Pamiškit kaip duoti savo kūnui maistą ir kaip duoti savo protui maistą.

Nemuno Sunus.

Lietuviai Vokietijos Belaisvėje.

Parchim liog.

Adomaitis Kazys, Kauno gub., Radviliškio valsč., Vantainių sodžiaus.

Ankėnas Vladas, Vilniaus gubernijos, Švenčionių apskr., ir valsč., Pošumėnų sodž.

Bakutis Pranas, Suvalkų gubernijos, Naumiesčio apskr., Sudargių parap., Barkių sodž.

Bakšys Jonas, Kauno gub., Panevėžio apskr., Kvatkų sodž.

Paliulis Karolius, Vilniaus gub., ir apskr., Trumpakojų sod., Baltrušaitis Jonas, Vilniaus gub., ir apskr., Žyžmarių valsč., Struikių sodž.

Barbašinskis Antanas, Vilniaus gub., Ašmenės apskr., Tebutų sodž.

Panionis Petras, Kauno gub., ir apskr., Rumšiškių parap.

Batavičius Antanas, Kauno gub., Raseinių apskr., Tauragės parap., Sutkų sodž.

Bazilionis Viktoras (siuveljas), Vilniaus gub.

Bikauskas Viktoras, Vilniaus gub.

Birenc Jonas, Kauno gub., Blaudzevičių Tamas (paaficiarius), Kauno gub., Salakų parap., Narunai.

Brazauskis Stasys, Kauno gubernijos, Šiaulių apskr., Radienių parap., Lipauskių sodž.

Baciuta Antanas, Vilniaus gub., Lintupių valsč., sodž. Valicki.

Buiminskis Albertas, Vilniaus gub.

Bukevičius Bronius, Suvalkų gub. (?)

Butvinas Antanas, Kauno gub., Raseinių apskr., Pajurės valsč., Vartulėnų sodž.

Čepas Jonas, Kauno gub., Ežerūnų apskr., Panemunėko sodžiaus.

Čepulis Martynas, Kauno gub., Šiaulių apskr.

Dambrauskis Ignas, Vilniaus gub., Giedrausko valsč.

Daniunas Domininkas (civilis), Kauno gub.

Daukaitis Jonas (civilis), Kauno gub.

Drabaitis Juozas, Kauno gub., Aleksandrovsko parap., Bartonių sodž.

Drabišius Jonas, Vilniaus gubernijos.

Drevinskas Jonas, Kauno gubernijos.

Drevinskas Gotfridas, Kauno gub., Panevėžio apskr., Biržių parap., Totorių dvaras.

Dudonis Kazys, Suvalkų gub., Dulkis (Dulkis) Vincas, Kauno gub., Betygala.

Duminis Justas, Vilniaus gubernijos.

Džena Gasperis, Kauno gub., Eismontas Balys, Vilniaus gub.

Endzelis Simanas, Suvalkų gub., ir apskr., Slavinkų parap., Juškaimis.

Federavičius Petras, Kauno gub., Ežerūnų apskr., Panedėlio valsčiaus.

Gabalas Vincas, Kauno gub., Telšių miesto.

Galiauskis Jonas, Kauno gubernijos.

Gadliauskis Jonas, Kauno gubernijos, Telšių apskr., Žarėnų parapijos, Daktariškiai.

Gaidelis Kazys, Vilniaus gub.

Gaidys Kazys, Vilniaus gub.

Gakauskas Petras, Vilniaus gub.

Galiauskis Mykolas, Vilniaus gub., Švenčionių apskr., Kukučiškių valsč., Labanorių parap., sodž. Stokovėizma.

Galperis (Halper) Aronas, Vilniaus gub.

Gėlis Juozas, Suvalkų gub.

Genečia Juozas, Suvalkų gub.

Geryba Pranas, Kauno gub.

Glinskis Julius (sužeistas į dešinę koją), Kauno gub., Panevėžio apskr., Paberžės miestelis.

Grabys Antanas, Kauno gub.

Gublinskis Bronis, Kauno gub., Ukmergės apskr., Kurklių parap., Skiemonų sodž.

Ivaševičius Stepas, Vilniaus gub.

Jablonskis Jonas (civilis), Kauno gub.

Jakimavičius Vincas, Vilniaus gubernijos.

Jakubaitis, Jonas, Kauno gub., Šiauliai, Miškučių sodž.

Jaras Jonas, Suvalkų gub., Vilkaviškio apskr., Paežerių val., Pilviškių parap., Piliūnų sodž.

Jasinskis Martynas, Kauno gub., Panevėžio apskr., Vabalninkų parap., Romeikių sodž.

Jasiukonis Ignas, Kauno gub., Ukmergės apskr.

Jasiulionis Antanas, Kauno gub., Južintų par.

Jauinis Juozas, Kauno gub., Raseinių apskr., Grinzdų sodž.

Jučikas Vincas, Kauno gub., Jukšas Andrius, Suvalkų gubernijos.

Juška Matas, Vilniaus gub.

Karalius Jonas, Vilniaus gub.

Karalius Liudas, Kauno gub., Karalkevičius Liudas, Vilniaus gub.

Karpavičius Bernardas, Vilniaus gub., Trakų apskr., Darsuniškių par., Andriūnų sodžiaus.

Kasparavičius Valdimieras, Vilniaus gub.

Kastiukas Pranas, Vilniaus gub., Ošmanų val.

Kavaliauckis Petras, Vilniaus gub.

Kazlauckis Valeras, Vilniaus gub.

Kelaitis Krištupas, Kauno gubernijos, Raseinių apskr., sodž. Grigališkė.

Kemčickis Jonas, Vilniaus gub.

Keršys Antanas, Kauno gub., Panevėžio apskr.

Kezis Jonas, Kauno gub.

Kilčickis Aleksandra, Vilniaus gub.

Kiškis Kostas, Vilniaus gub.

Kolaitis Krištupas, Kauno gub.

Kolaitis Pranas, Kauno gub.

Končius Domininkas, Kauno gub.

Kondratovas Kazys, Kauno gub., Salantai.

Krumskis Martynas, Vilniaus gub., žiežmarių vadsč., Buivinių dvaras.

Kubilius (Kubiliunas?), Kauno gub., Pabržės valsč., sodž. Toliunai.

Kubilius Antanas, Kauno gub.

Kukta Teodoras, Vilniaus gub.

Kurauskis Antanas, Vilniaus gub.

Kuzevičius Jonas, Kauno gub.

Lepšys Petras, Kauno gub., Šiaulių pav., Šiandro parapijos, Pavartyčių sodž.

Liepas Petras, Kauno gub., Panevėžio apskr., Panemunės val., Senamiestis.

Lietuvaitis Matas, Suvalkų gub.

Mačiunas Mykolas, Kauno gub.

Malavičius Jonas, Vilniaus gub.

gub., Tverka, Valkininkų val.

Malčius (Malez) Tamas, Kauno gub.

Maniukas Levas, Kauno gub.

Mankus Kipras, Kauno gub., Raseinių apskr., Eržvilkių val., Pavisėvo sodž.

Markevičius Jurgis, Vilniaus gub., Trakų apskr., Žaslių sodž.

Miškovskis Kazys, Kauno gubernijos, Kreivių sodž.

Mizula (Mizulė) Antanas, Vilniaus gub., Švenčionių apskr., miestelis Žadickė.

Narvelis (Narvyliis) Jokubas, Kauno gub., Raseinių apskr., Tarovydų sodž.

Petrauskas Adomas, Kauno gub., Ukmergės apskr., Leliūnų sodžiaus.

Roibis (Roibin) Jonas, Kauno gub.

Rusakevičius Juozas, Vilniaus gub., Šiauliai.

Samboras Benediktas, Kauno gub., Šiauliai.

Selenkov Pranas, Vilniaus gub.

Slušna (Slušnic) Kostas, Kauno gub., Telšių apskr., Abakių sodž.

Slušnis Kosyas, Kauno gub., Staniulis Jonas, Suvalkų gub., Veisiejų valsč. ir parap., Sadžiūnų sodž.

Stankus Antanas, Kauno gub.

Stravinskis Jurgis, Kauno gubernijos, Sverbutis Bronius, Vilniaus gub.

Šimulianis Juozas, Kauno gub.

Škleris Mykolas, Vilniaus gub.

Šuminskas Adomas, Kauno gub., Ukmergės apskr., ir parap., sod. Bimunai.

Šuminskis Stasys, Kauno gub., Ukmergės apskr. ir par., Bimunų sodž.

Šuminskis Adomas, Kauno gub., Ukmergės apskr., ir parap. Bimunų sodž.

Šumskis Jonas, Kauno gub., ir apskr., Aleksandravo valsč., Lepiškiiai.

Tiškevičius Juozas, Kauno gub., Ežerūnų apskr., Tauragėnų par., Brinkliškių sodž.

Vvorėnas Antanas, Kauno gub., Raseinių apskr.

Urbanavičius Feliksas, Vilniaus gub.

Vaitonis Nikodemus, Kauno gub.

Valatkevičius Kazys, Vilniaus gub.

Velička Viktoras, Kauno gubernijos Ežerūnų apskr., Drisvėtų valsčiaus, Beinonų sodž.

Vengrevičius Povylas, Kauno gub.

Voverunas Mikas, Kauno gub., Ukmergės apskr., Kurklių vals., Vildžunų sodž.

Zabutis Juozas, Kauno gub., Zalenskis Blažys, Vilniaus gub., ir apskr., Dubičiai.

Zenka Juozas, Vilniaus gub., Ašmenės apskr., Smargoniai.

Zavukaras Antanas, Kauno gub.

Žabinskis Jonas, Kauno gub., Telšių apskr., Ginteliškių valsč., Salantų parap., Baidotų sodž.

Žernauskis Vincas, Vilniaus gub., Švenčionių apskr., Kuktiškių valsč., Pagelbiškių sodž.

Zdanavičius Juozas, Vilniaus gub.

Žilinskas Mykolas, Vilniaus gub.

Žukauskas Romas, Kauno gub., Papilės valsč., Buginai.

Liog. Plan bei Marienbau Behmen, Osterreich.

Aliejunas Jonas, Vilniaus gub., Keidainiai—Prašunai.

Bogušius Mykolas, Balstogė, Gardino gub.

Brinza Vincas, Vilniaus gub., Česna Juozas, Kauno gub., Gaillai.

Graižunas Jonas, Kauno gub., Kietaitis Antanas, Kauno gub., Mačinskis Antanas, Kauno gub., Raseinių apskr., Šilinė.

Namajuška Vincas, Kauno gub., Raseinių apskr., Šilinė.

Namajuška Vincas, Kauno gub., Dusėtai.

Pavilavičius Bronius, Vilniaus gub.

Sėgnis Juozas, Vilniaus gub.

Vernyla Povylas, Vilniaus gub.

Liog. Pr. Holland.

Kalinauskis Albinas, Lomžos gub., Vengravo apskr., sodž. Kielčev.

Liog. Schloss Holthausen.

Alekna Jonas, Kaunas.

Ažbis Bronius, Kauno gub., Šiauliai.

Bičkus Povylas, Kauno gub., Preiba.

Dubinskis Domininkas, Kauno gub.

Gėdvyla Viktoras, Kauno gubernijos, Jankauskis Antanas, Suvalkų gub.

Janušis Antanas, Suvalkų gub.

Janušis Jonas, Kauno gub., Gaizunai.

Kvazis Aleksandra, Kauno gub., Šiauliai.

Makuza Augustinas, Kaunas.

Rudkevičius Mykolas, Vilniaus gub., Čaikovščiai.

Atradus savo pažįstamą ir panorėjus jį šelpti, meldžiame siųsti pinigų, mielu noru apsiimame jam maisto čionai papirkti—apskaitos savo laiku bus atsiunčiamos. Panorėjus, atsiųsime visai smulkvių nuodugnių žinių apie kiekvieną belaisvį. Laiškus belaisviams meldžiame siųsti per mumis. Ikišiolei, dėja, dar nepaleidžiama belaisvių namon, neveizint į rupinimosi.

Jurgis Savickas.

Adresas:

Jurgis Savickis, Box 214, Copenhagen, Denmark.

Suv. Valstijų izdas dabar turi daugiau negu už 3 bilijonus dol. auk. nių pinigų ir aukso gatavo del padirbimo į pinigus. Tai vienas trečdalis auksinių pinigų visos pasaulės. Tik mažda dalis šio aukso laikoma Washingtone. Didesnės dalis randasi New Yorke, Philadelphiajioj ir kitur.

Praneškite.

Neužilgo tikimasi, kad Suv. Valstijų vyriausybė nutars tvirti Lietuvių Armiją. Lietuvių Armija apsieiti negali be lietuviškų oficerių. Yra ne vienas Amerikoje tautietis, kuris tarnavo oficeriu Rusų armijoje. Butų gera, jeigu toki vyrai tuojaus savo antrašus malonėtų paduoti, nesa reikalui esant galetume juosna kreiptis, kad galėtų sudaryti štabas ir kad galėtų organizuoti armiją. Be tu, kurie jau oficeriais buvo ir yra, reikėtų gauti atsiliepimai tu jaunuolių, kurie norės patekti oficerių mokyklon; toki vyrai turėtų pranešti kokį mokslą yra išėję ir kur ir kada?

Žod

Juckai.

Pimpalas.

Pim pim pim.
Vokiečių kaizeris viską nu minė gerai. Jis sakė, kad šį rudenį turi būti taika. Kitokiū būdu taikos nesulaukdamas ir pats pasidavė; dabar jau galima jam tikėti.

Pim pim pim.
Mažesnis vis kytresnis. Bulgariai matydami galą pir mutiniai prie taikos sutiko ir padarė pradžią turkams, austrams ir vokiečiams.

Pim pim pim.
Bolševikai, galima sulyginti su mikrobais. Kaip koks kunas išgaista, tai jie supuola suėsti. Bet patį nieko neįveikia parsimesti nors visas muškietas ir kanoles jiems atiduotų.

Pim pim pim.
Vienas iš sunkiausių daiktų mūsų valstijoje buvo, tai balsavimo balotas. Kad perskaityti visą ir žinoti kaip reikia išpildyti, reiktų neštis namo ant visos dienos, bet neštis negalima, todėl mažai kas perdėm ir balsavo.

Pim pim pim.
Worcesterio merginos pradėjo nemažai sėbrauti su kareiviais, taip, kad net juos suvėlina namon važiuoti, o paskui automobiliais besukubindamos vežti, jiems šonkaulius išlaužo.

Pim pim pim.
"Ar tu nori Laisvos Lietuvos?" — "Oh, su visa širdžia aš to laukiu!" "Na, tai dabar laikas užsidėti ant save laisvės mokesčių, mažiausia nors 50c. mėnesiui." "Tai jau aš nebuvau laisvas nė busiu." Taip pasako nekuri Worcesterio žmonės.

Pim pim pim.
Paskutiniuose laikuose, tai graborių geriausias būnis, bet reikia tam apskrių graborių. Grabų pigesnių nėra kaip du šimtai, atvežus numirelį tuojaus neužkasa, bet laukia kaip žmonės nueis, tada numirelį iš grabo į bakšą, o grabą vėl galima parduoti. Taip vienam žmogui prisispinavo Worcesteryje.

Pim pim pim.
Man rodos, kad partijos, tai yra senovės plėšikų išmislytos, kaip neįstengia vie

nas blogo padaryti, tai pasikviečia daugiau. Ant blogo visada yra ikvaliaiai.

Pim pim pim.
Nostrodamus;

ATSILYGINO.

Advokatas (kuris išklauzinėjo kito advokato liudininkus) — O tu, žmogau, su "overallėmis, kiek tu gauni už melavimą?"

Liudininkas: Mažiau negu tu, nes kitaip ir tu turėtai dėvėti "overallės."

"SPORTO" NELAIMĖS.

Kada jaunas buvau, Žibučius mylėjau, Žiedą diemantini, Igijses turėjau. O kad gana brangiai, Už jį užmokėjau, Tai nuo piršto nuimt, Visai nenorėjau. Budavo nors ranka, Suodina purvina, Betgi žiedas užtai, Ją puošia, dabina. Nes gerai žinojau, Kad mazgot jei imsiu, Tai žiedą brangiausi, Greitai sudildysiu. Arba jei numauti, Norėsiu, mėginsiu, Kas gali užtikrint, Kad nesulankstysiu. Vasara kaip šilta, Jaučiausi laimingas, Bet atėjus žiemai, Tai laikas verkšmingas! Tuoj pirštai nušalo, Ranką skaudėt ėmė, Taip kad net daktarą, Šaukt pagelbon reikė.

O jįsi atėjus Iškvotė, išgavo, Iš kokios priežasties, Man ranka nušalo. Dažino, kad ranką, Atkišęs vaikščiojau, Per didžiausius šalčius, Žiedą žmonėm rodziau. Tada tepti ranką, Nors vaistų paliko, Bet žiedas deimanto, Jam už darbą liko. Nuų to laiko žiedą, Bijau ir matyti, Nes tuoj prisimena, Tie laikai vargingi, Kuomet dirbau, vargau, Per ištisias dienas, Vis pinigų rinkau. Kad pirkt geras žiedas, Kuomet šalčiai didi, Ranką rietė, gėiė, Ir kuomet susirgus, Skausmai smaugė, edė.

Pilypas.
Pas ukininką.
Elzbieta: Nei nežinau kas toms mūsų vištoms šiandien pasidarė: tai laksto, tai kajojasi viena kita.
Juozytė: Žinai mama, aš bėgsiu atnešti žirkles, kad toms mūsų pikėiurnoms vištoms sparnus ir snapus prikirpus.

Pajieškojimai.

Pajieškau brolio Antano Norkaus, paeina iš Suvalkų gubernijos, pavieto Vilkaviškio, parapijos bartininkų, kaimo Vartų. Malonei prašau jo atsišaukti arba kas žino malonėkit pranešti.
Magdalena Norkiutė, 13 Kingsley ave., (47) Northampton, Mass.

Pajieškau savo dėdės Jurgio Bukausko, kuris gyveno Worcester, Mass. Paskutinį laišką nuo jo gavau bus jau apie šešius metus. Malonėsit pranešti man jis pats ar jo pažystami pamatę šitą atsišaukimą, už ką tarsiu širdingai ačiū tam, kuris bus toks malonus tai padaryti.
A. K. Bukovsky, St. Charles, Minn., P. BOX 314. (47)

Pajieškau dviejų brolių, Jurgio ir Jono Igunaičių, Suvalkų gub., Naumiesčio pav., Gelgaidišio parapijos. Palikau juos du metai Ashley, Pa. dabar nežinau kur jie randasi. Labai malonėčiau susirašyti su jais. Adresas:
Juozas Igunaitis, 2766 Notre Dame ave., Montreal Canada.

Pajieškau draugų ir draugių, kurie mane pažįsta. Aš paeinu iš Lietuvos, Kauno gub. ir pavietos, Vėlonos parapijos ir valsc., kaimo pagėlionių. Brolis jau žuvo karės lauke Francijoje, aš ir rengiuosi važiuoti.
J. Kybartas, (J. Pasiredninkukas), Remount Co., aux Remount Depot, 308 No. 372, 160 Belair Georgia.

Pajieškau Mateušo Svirskio, Vilniaus gub., Trakų pavietos, Merkynės valsč., Sklerų kaimo. Pirma gyveno Paterson, N. J., paskutiniu laiku Newark, N. J. Labai širdingai meldžiu jo patis arba "A. Lietuvio" skaitytojų apie jį pranešti.
Nikodemus Svirskas, 611 1/2 Millbury st., Worcester, Mass.

Pajieškau savo giminių ir pažįstamų draugų, labai malonėčia susižinoti su savaisiais, todėl meldžiu labai gražiai parašyti pas mane.
Bolekas Karuzas, 40 Lamartine street, Worcester, Mass.

RUIMAS UŽ DYKĄ. Pajieškau tokios moteries, kuri neina į darbą delei savo mažų vaikų, kad galėtų prižiūrėti ir man porą mažų vaikų, nes aš einu dirbti. Tokiem ženotiem būtų gera vieta, nes duotume gerą ruimą ir dar damokėtume, Musų vaikai jau nemaži, bet reikalauja priežiūros.
Kreipkitės, 25 Mott st., netoli Lietuvių bažnyčios, antros lubos. (46)

NEAPRIBOTAS PASIDAVIMAS

Nuodai vis yra randami žmogaus sistemoje. Negalima išvengti daug bausių ligų jei viduriai nėra išvalyti gerai. Triner's American Elixir yra gyduolė, kuri gerai išvalys vidurius. Reiškia neapribotas pasidavimas visom nuodingom medegom. Labai gerai išvalo vidurius. Padaryta iš gerų karčių žolių ir raudono vyno, ji yra gera ir gardi gyduolė. Visose aptiekose \$1.10. — Seni mūsų priešai reumatizmas ir neuralgija jau vėl yra prie mūsų vartų, apsisaugokit ir tuoj nusipirkit Triner's Liniment. Prekė 35 ir 65c. aptiekose, per pačią 45 ir 75c. Jei jusų aptiekorius neturi tų gyduolių dabar, jis galės gauti — neimkit kitų gyduolių!
JOS. TRINER CO., 1333—1343 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Triner's American Elixir Karčio Vyno, Triner's Angelica Kartusis Tonikas ir kitos Triner's gyduolės galimos gauti vien tik iš aptiekų ir nuo parduotuvėjų. Trinerio Laboratorija dabar labai užimta su pripildymu užsakymų del aptiekų ir randamų užsakymų delei medikališkų del pavienių ir meldžia, kad visi kreiptusi tik į aptiekas ir krautuves, kurioš parduoda gyduoles, reikalaujami Trinerio gyduolių. (46)

PUIKI UŽEIGA PAS ANTANĄ SVIDERSKĮ

Jis laiko puikų restoraną, salūnė, netoli nuo aptiekų, pakeleivngiems ir Worcesterio Lietuviams labai paranku. Visada primnus patarnavimas. Prie gerų valgių galima gauti ir išsigerti. Atmėkite adresą:
59 GRAFTON ST., WORCESTER, MASS.

Daugiau Lietuvių eina pas mane negu pas kitą Dentistą Worcester

Aš esu Expertas auksavime Žemiausios Kainos

Traukiu dantis be skausmo

DR. FREDERICK BROWN
34 FRONT STREET Next To Plaza Theatre
Atdara Vakarsiais

STANLEY J. PAULASKAS
Pagarsėjęs lietuvis ant patarnavimo savo tautiečiams automobiliais, yra išsilavinęs pas svetintaučius patarnautie.

LAI DOTUVĖSE KAIP O ATSAKANTIS GRABORIUS

46 Aetna Street, Worcester, Mass.
Tel. Park 2814 W.

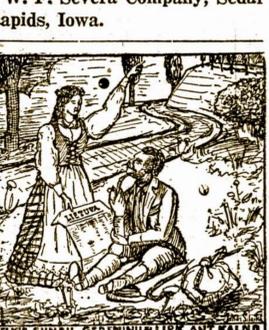
Todėl pranešu savo tautiečiams, kad aš esu pasirengis Jums patarnautie laidotuvėse kuonogražiausiai už prieinamą kainą pagal šios gadinės ir giminių norą.

60 Dienų Išbandymui Dykai

Prisiųsk 20c. dabar Meskite netikusias gyduoles! Jeigu turite duslį, reumatizmą, neuralgiją, paraližius, nerviskumą, slogas, užkietėjimą ir daugybę kitų ligų, arba skausmą bile kur. Prisiųskite 20c. del vyriško diržo arba 30c. del moteriško diržo, idant pagelbėti prisuitimo kaštus. Į keletą adynų mano stebuklingas diržas rasis jusų pačte. Užmokėkite rankpi ir nešiokite kožną dieną pagal ta traukyje 60 dienų, jeigu ne diržą atgal, o aš sugražinsiu pilnas užganėdinimas. Adresuo
nigius \$3.98. Užsidėkite tuojaus nurodimus per du mėnesius, tabusite užganėdinti, sugražinkite jūsų \$3.98. Nereikia laukti, kite:
A. P. OWENS, Dept. 49-E., 152 W. 14 Street, New York.

SVEIKATOS MUILAS

Skaityk ką Mr. Paul Slovak Box 3, Newport, Mich. parašė mumi spalio 21, 1917 m.: "Mes turėjom kudių 14 dienų, kuris labai sirgo. Aš užsakiau Severas Madicated Skin Soap ir mano žmona jį vartojo prausdama kudių kožną rytą. Šiandien vaikas liuosas nuo išbėrimo." Severas medicated skin soap gali būti vartojamas kiekvienos famillijos. Kudičiai ir vaikai bus dekingi už maudynę, merginos ir moteris del veido gerų išrodymo, o vyrai del skutimo barzdos. Kaina 25 c. už šmotą, par siduoda visose aptiekose.
W. F. Severa Company, Sedar Rapids, Iowa.

PAILSAI GEROVĖS BEJIEŠKODAMS
Nenusimink! Gerovės gyvena ant augšto kalno. Ten ja rasi, jeigu geru keliu prie jos eisi. Likeratis "Lietuva" gerias pamokinmais ir teisingomis žiniomis nušvie ir palengvins tau tą kelią prie tavo gerovės. Tik pamėgink jį skaityti. Kaina metams \$2.00; pusmetiui \$1.00. Vieną numerį gausite pasizūrejimui UŽ DYKĄ, jeigu tuojaus atsišauksit "LIETUVA" 814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

ŽUVŲ RINKA

Sviežiausias žuvis, oisterius, klemusus, vėžius taipgi marinavotus galima gauti kenėse.

Tyras God Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmoneis ir krautuves.
SULLIVANS VERNON SQ. FISH MARKET.

Columbia Grafonola and Columbia Records

"What ought I to pay for a Grafonola?"

There is only one way to decide wisely. Come in and judge the Grafonola for yourself. You will be welcome any time, and we will do our best to see that you get the right Grafonola at the price you ought to pay.

GRAFOFONUS ir REKORDUS
Galite pirkti pas mus.
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street
Worcester, Mass.

Kuopni Vaistai IR UŽTIKRINTOS GYDUOLES

Mes esame importuotojais visokių vaistų ir galime pristatyti visados kuopniausias ir šviežiasius jums vaistus. Pas mus galite gauti ir plačiai žinomas gyduoles Groblevskio kaip Zmejacznik, Rožių Balsamas ir visą eilę Severos gyduolių pas mus galite visada gauti.
Importuoti vaistai pas mus galima gauti. Musų kainos yra žemiausios.
Daktarų receptai kuogeriausiai specialiskai sutaisomi.

Brewer & Co.
56 FRONT STREET, WORCESTER, MASS.
Užsakykite prisijusti pačtu, greitai išpildomi.

NAUJAS ADVOKATAS BENJAMIN MENDELSONH
Advokatas
Veda visokias provas teismuose. Kalba slavoniskai, lenkiskai, serbiskai, hrovatiskai, rusiskai ir vokiškai. Ima provas ties šalies ir krajavas: 931-932 Slater Building 390 Main St., Worcester, Mass.

NAUJAS IŠRADIMAS

Guodotini tautiečiai ir tautietizė — Jeigu turit reumatizmą kojose, rankose, strėnose, ar sonuose; jeigu nevaldot rankos ar kojos niekas nepagydis ir nepagelbės. Vienok išradimas jus išgydis didžiausį skaudėjimą ar sukimą kaulų per pusę valandos, ir užšales jusų kraujas atsinaujis į mėnesio laiką su pagelba EINIŲ OINTMENT, kurį galite gauti kiekvienoj vaistynioj ar pas mane. Kaina \$1.50-75c., su prisuitimu \$1.75 ir \$1.00. Rašyk tuojaus — Manufactured and Sold by
Z. A. Einik, 94 City Hill st., Union City, Conn.
Reikalaujam tukstančio agentų, kurie galėtų parduvinėti ir adresus paimti — gera užmokestis, rašykit tuojaus įdėdami 10c. stampą.

SIMON F. PAUTIS
ATTORNEY-AT-LAW
LIETUVIS ADVOKATAS
Pabaegis Moksia Pennsplania Universitete
Užsiima-Varymu-Provu-Visuose-Teismuose-
922 LAND TITLE BUILDING BROAD & CHESTNUT STREET OFFICE-SPRUC 220. BELL PHONE NAME-TIOGA 4442. PHILADELPHIA, PA.

Jaigu Jus Esate Užinteresuoti Patentais

Tai užikeite ypatiskai ar rašykite pas: American European Patent Offices, Inc. Pacific Bldg. (AL) Washington, D. C.

Geriausias Blekorus!

PELENU SIETUS, TRIUBAS IR BAČKAS DAROME IR TAIHOME. Blekes stogus, boilerius, šilto oro pečius įdedame ir taisome. Gero gazo ir vandens triubas įvedame ir taisome. Darbą gerai ir nebrangiai atliekame.

Smith Heating & Ventilating Company
34 36 ir 39 Bartlett Street, ties Trumbull Square! WORCESTER, MASS.

KUR BĖGI JONUKI

—Aš bėgu į Conlins čeverykų krautuve.
10 Vernon Square.
Tę parduoda gerus čeverykus.

AMERIKOS LIETUVIU CENTRALIS KOMITETIS

GELBĖKITE NUKENTĖJUSIA LIETUVA

Kiekvienos šalies gyventojai priverstinai moka mokeskis savo šalies palaikymui ir jos reikalų aprupinimui.
Kiekvienas lietuvis privalo mokėti mokeskis Nukentėjusiai dėl karės Lietuvai, jai laisvės išgavimui ir jos žmonių aprupinimui.
Reikalaukite paaiškinimų ir siųskite pinigų šiuo adresu:
Lithuanian Central War Relief Committee, Inc.
320 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

(Šitokios markės išduodama už įmokėtus pinigus).

MOTERŲ SKYRIUS

Moteris, lavinkitės!

Praeitame "Amerikos Lietuvio" numerį patėmėjau "Vietinėse Žiniuose" atsišaukimą į lietuoves moteris, kad eitų mokyklon, kad lavintųsi suiyg geriausios savo išgalės. Pasakyta, kad moteris, išsilavinę, bus pačios laimingos, nes padarys savo šeimynas laimingas nėmis.

Tai pilnai teisingi žodžiai. Stebėtina tik tai, kad mūsų moteris to pačios nedasipranta. Stebėtina, kad jos gali praleisti daugelį valandų pas kumitės, apkalbėdamos kita kita arba kad gali praleisti ilgas valandas išsiuvinėdamos niekam nereikalingus siuvinius "paduškaites" arba mezgdamos šimtus mastų nelemų, bereikalingų mezginių, o ant mokslo, ant proto lavinimosi nenori nė poros valandų kelias dienas į savaitę paaukauti. Joms tankiai rūpi pamatyti visus naujaušius judomus paveikslus, bet nerūpi išmokyti kaip būti protingesnėms merginoms, su kuriomis galima būtų truputį inteligentiškiau pakalbėti arba išmintingesnėmis motinomis, kurios mokėtų pilnai atsakančiai namus užlaikyti ir savo kudičius auklėti.

Ar tai ne tikrai stebėtina? Bet ant nelaimės taip ištikrųjų yra.

Nuo mano atvykimo Amerikon, man teko pagyventi įvairiuose miestuose ir patėmyti lietuvių moteris daugelyje kolonijų. Ir visur jos maž-daug tokios pačios. Nuėjai į vakarinę mokyklą, ant 10 vaikinių, rasi vos vieną merginą. Tankiai, klesoj nuo 20 iki 30 ypatų, nėra nė vienos moteris ar merginos.

Na, ir kas-žin kodėl didžiama mūsų moterų rodos taip mažai rūpi prasišlavimas, mokslas? Ar jos kitoki koki sutvėrimai, ne žmonės? Kaipgi jos gali būti užganėdintos tokioj tamseinybėje gyventi?

Skaitant mūsų moterų laikraščius, rodos, kad jau yra gana daug apsišvietusių moterų. Bet pažiūrėjus giliau, matai, kad tas netiesa, kad dar tik labai maža dalis mūsų moterų apsišvietė. Didžiama rodos tas visai neapeina. Kad ir didesnė kolonijose, vos galima rasti desėtką (tankiai nė tiek) lietuvių moterų ar merginų, su kuriomis galima būtų rimtai kalbėti apie bėgančius pasaulio nuotikius, apie daila ir taip toliau. Su didžiama moterų reikia kalbėti kaip su vaikais — pritaikydamos viską prie jų žemo supratimo. Ar tai ne gailla?

Ištiesių ir gailla ir pikta, kartu. Nes turi atsiminti, kad šios moteris, tai motinos mūsų ateinančių kartų. Jeigu jos taip tamsios, taip baidosi visokio prasilavinimo, kaipgi gali jos išauklėti protingus, gabius kudičius. Reikia nuspręsti, kad su tokiomis motinomis, didžiama ir ateinančių genterčių lietuvių vaikų negalės toli nužengti. Juk tik labai retas kuris vaikas yra ant tiek

tvirtas, kad kyla augštyt, nežiurint aplinkybių.

Vyrai lietuviai, nors žinoma, dar toli gražu ne visi, visgi jau pradėjo žymiai stvertis prieš apšvietos.

Merginos, moteris, neatilikite nė jus! Juk tai del jūsų labo, del jūsų tautos labo! Parodykite, kad moteris, kaslink protiškai lavinimosi, yra vyrų lygi. Jų smegenis taip pat geros, jų gabumas nėra mažesnis. Išstokite iš senų, nudėvėtų vėžių! Lavinkitės!

V. J. L.—tis.

Ką tik išėjo iš spaudos knygos, kurias galite persitrukt.

Esperanto kalbos vadovas neapdarytas \$1.00 apdarytas \$1.25

Ką-tik išėjo iš spaudos kalbamokslis Francuzų kalbos, pirmas toks rankvedis francuzų lietuvių kalboje, labai puiki dovanėlė kareiviams, padaryta kišeno formato, su apdrais. Kaina tik 50c.

Paskiausia knygelė — pradžia ir pabaiga Romanovų giminės (ant Rusijos sosto). Vis kas aprašyta: kaip Romanovai prasidėjo Rusijoje ir jų pabaiga su mirėia. Nikolajaus II aprašyta šitime numeryje "Amerikos Lietuvio." Knygelė papuosta su daugeliu paveikslu. Kaina tik 25c. su prisuntimu 30c.

"AMERIKOS LIETUVIS," 15 Millbury st., Worcester, Mass.

SKAITYTOJAMS.

Mieli Tautiečiai: — Kam tik laikas pasibaigė Malonėkite panaujinti savo prenumeratą. Mes rupinamės "Amerikos Lietuvių" jums leisti, jūs rupinkitės užsimokėti. Jeigu kas nemano panaujinti, labai būtų praktiška, kad praneštumėte. O kas manote imti toliau, malonėkite atsinaujinti primumeratą. Laikraščio leidimas dabar labai sunkus, todėl kviečiame ir jums atjausti reikalą palaikyti lietuvišką spaudą. Širdingai kviečiame pas visus atsinaujinti. "Amerikos Lietuvių" ant toliau.

Su guodone, "Amerikos Lietuvius," 15 Millbury st., Worcester, Mass.

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis. Neuzaiima barnėmis nė polemikomis. Taipina daug žinių. Taipina daug moksliskų ir pamokymnančių straipsnių. "DIRVA" vežta skaityt kiekvienam lietuviui ir lietuvei. TIK \$1.50c. METAMS. Ant paštuos vienas No. Dryak. "DIRVA" 2004 ST. CLAIR AVE CLEVELAND, OHIO

Užrašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj VIENYBĖ LIETUVNINKU. Eina jau 30-tus metus. Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusel metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusel metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusel m. Pasmalim vieng num. stundam dovanai. Knygų katalogų sludnime ant pareikalavimo dovanai. J. J. Paukstis & Co. 120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

BL. KADAGUTIS GYVENIMO VERPETE

Penkių Veiksmų Drama

Jieva. Kame dalykas? Antanas. Kame dalykas, klausai?... Dalykas tame — noriu jam tas vaikiškas mintis išvaikyti, noriu pasakyti ir parodyti kokiais keliais jisai turi eiti ir kokių būdų privalo žiūrėti į ateitį.

Jieva. Jau nekartą tu jam visokių pamokslų pripasakojai galybes, bet jam tas viskas nepatinka. Tu nori, kad jisai tavo pėdomis eitų, nori, kad jisai taptų pirkliu, o jo planai, toli gražu — kitoki. Ne syki jisai man skundėsi: mama, mama, tėvo siulomi planai, tai yra man kilpa ant kaklo...

Antanas. Taip, taip!... Aš tą suprantu. Dabar tai jam kilpa ant kaklo. Vadinasi, nieko nelirbo iki šioliai, įprato dykinėti, ir, mano, vyras, kad aš visuomet jį taip laikysiu. Ne! Užbaigė mokyklą, mokslo užtenka. Dabar lai mokinasi dirbti, lai pagelbsti man prekyboje.

Jieva. Bet atsimink, tėvai! jisai jaunas, dar aori mokintis. Jo prekyba visai neįdomauja, ypač tokia kaip karčiama.

Antanas. (nekantriai) Et, niekus pliauški, laugiaus nieko! Suprask, kad prekyba, tai yra geriausias įrankis praturtėjimui. Ir aš, jeigu nebučiau kibęs prie karčiamos, senai gal bučiau nusikamavęs, beskursdamas dirbtuvėje. O dabar, ko mums truksta? Vis-ko užtektinai.

Jieva. Tas tiesa, kad esame turtingi, bet kaip pamatai kartais, tai, net šalta daros: juk tai vargšų užprakaituoti centai...

Antanas. (piktai) Nutilk! nekalkbėk man niekų. Prisiklausėi šio vis-ko nuo Petruko turbut?! Bet šnekėkite ką jus norite. Vis kas niekai. Aš turiu jį savaip perdirbti. Apart to visko, jisai dar turės apsigyventi su Urbono Mare. Mudu su Urbonu esam geriausi draugai nuo daug metų, todelei mudu norime, kad mudviejų vaikai apsigyventų.

Jieva. Ar jau iš galvos kraustaisi, ar ką? Vesis mat mūsų Petrukas tokią padaužą!...

Antanas. Ir kodelei ne? Ko jai truksta? Turdingų tėvų, posėtinai pamokytai ir dar ne kokia išlizė. O ant pasižiūrėjimo taipgi, mergaitė it lele.

Jieva. Ko jai truksta, sakai? O, jai daug ko truksta, bet daugiausiai tai proto. Daužosi peraktis su įvairiais padaužomis, ir tu tokią vėjažaišką velijį savo vaikui už gyvenimo draugę?!

Antanas. Tai niekai kaip jį save veda dabar, bet kaip ištekės, aprims. Žinai, kad jaunystė tai kvailystė. Aš, ant kiek teko man patirti, suprantu, kad jina net labai prie Petruko limpa, bet tas žioplys kažką visuomet turi omenyje ir mažai atkreipia atydos ant jos.... Bet aš vistiek turėsiu ant savo pastatyti, aš turėsiu juos apvedinti, aš Petrukui išvaikysiu, išblaškysiu tuščias mintis. Ir tavęs, boba, prašau man nekludyk, nes paskui galėšies...

Jieva. Bet tėvai! Tik atsimink, tai bus didelis smugis vaikui. Argi tau negailu jo? Mes jį tik vieną turime, drašiai mes jį galėtume pagal jo paties noro pasaulin išleisti.

Antanas. (piktai) Et! gana, gana man tų visokių patarimų. Jau tu geriau nekišk savo nosį į mano dalykus, aš pats žinau, kaip aš turiu pasielgti. Duosiu mat aš vaikui valią, o jis lai sau žinosi, lai sau švaisto kokiems tai išsvajotiems niekniekiams mano sunkiai uždirbtus skatikus!... O, ne! Niekada prie šio nedaleisiu.

SCENA 3.

(Jina Petras su dideliu portfoliu, kur randasi piešiniai. Pamatęs tėvus piktus, nustemba.)

Petras. Ar kas atsitiko? manęs gal laukiate?...

Antanas. Išspėjai, tavęs mudu laukiame! Na, ir pasakyk kur buvai?

Petras. Buvau pas mokytoją ant lekcijų.

Antanas. Aš taip ir spėjau! (šypsosi piktai) Kur tu daugiau ir eisi... Na, gerai! Sėskis čia! (Petras žiuri nustebęs) Sėskis, sėskis, drašiai.

Petras. Nesuprantu, kame gi dalykas... (sėdasi palengva).

Jieva. (Antanui) Tėvai! tik turėk širdį...

Antanas. Nesupranti, sakais?... Gerai, aš tuoj tau paaiškinsiu. Tik klausyk atydziai, nes aš noriu tau trumpai ir aiškiai šį-tą pasakyti. Tave nebemanau leisti daugiau mokyties. Tau mokslo jau užtenka. Taigi nenoriu, kad tu daugiau leistumei brangų laiką ant tų piešimo lekcijų, nenoriu, kad be reikalo visai, mokytojui taip brangiai mokėtumei. Noriu, kad tu vis-ko išsižadėtumei ir mano pėdomis sektumei; tai yra, noriu, kad tu dabar man pagelbtumei, o kuomet aš jau pasensiu, tai tau viską atiduosi. (Petras atsistoja ir vaikščioja užsimastęs). Na, kaip tau tas patinka?...

Petra. Toli gražu — ne. Tas viskas ne man. Aš ant nelaimės negaliu tuomi pasinaudoti. Piktai ar ne piktai, tetaši, bet aš turiu sau kitokių planus.

Jieva. Aš sakiau tau...

Antanas. Sakai, tu turi savo plenus?... Bet pasakyk man, kame jie tinka? Vaikė tu vaikai! Tau dar vis vaikiškos mintis tebeblaškosi. Atsimink, kad jau esi suaugęs vyras. Tau jau laikas pradėti sukti lizdą savo busimui gyvenimui. Tu turi pradėti rupintis kaip reikės duonos kėsnį užsidirbti pačiam be tėvo pagelbos. Suprask, kad aš jau pradėdu senti ir greit negalėsiu, ne tik kam,

bet ir sau duonos užsidirbti. . . Petras. Tėveli! juk aš prie to ir siekiu. Aš ir pradėdu sukti lizdą savo gyvenimui, tik toli gražu kitokiu budu aš žiuriu gyveniman negu tėvas.

Jieva. (tėvui) Ir kam reikėjo jį leisti į aukštesnį mokslo, jeigu maniai prikergti jį prie tokios nešvarios prekybos.

Antanas. Čia ne tavo dalykas! Leisk mudviems pasišnekėti Tu geriau prasišalink...

Jieva. (išdama) Žinokis, daryk ką nori, jeigu manai, kad aš motyna budama neturiu privilegijos bendrai su tavimi aptarti mūsų vaiko likimą ateityj, tai aš išeinu (išeina).

SCENA 4.

(Petras vaikščioja užsimastęs, Antanas tėja.)

Antanas. Na, pasakyk man atvirai ką tu manai daryti? Nejaugi tu manai, kad štai tie tavo piešiniai, braižiniai užtikrins tavo ateitį? Argi tau nebutų geriau sėsti ir į mano jau pakinkytus ratus? Čia dirva plati, prekyba plėtojasi. Jeigu tu nežioposi tau pinigai pilsis iš visų šalių. Tapsi turtingu, turėsi sau ponišką gyvenimą visą savo amžių, dar ir šeimynai liks.

Petras. Viskas niekai prieš man nuosavai parinkta planą!

Antanas. Kvailystė! Ar mums nežinoma, kad visoki tie idealistai, dailininkai, poetai, raštininkai badauja...

Petras. Bet tėvai, leisk man paaiškinti.

Antanas. Na, gerai, klausau.

Petras. Mes jaunoji karta, žiurim kitaip į gyvenimą. Mes negalime prisitaikinti prie jūsų senųjų supratimo, nes mes progresuojame. Jus senovės žmonės, nepasiekę jokio mokslo, vilkdami tą jungą, kėsdami tą skurdą, matote didžiausią laimę, didžiausią išganymą turtuose — piniguose. Kuomet jus bent kiek prisagyventi, jus esate laimingiausiai pasulyje. Jūsų siela daugiau nieko netrokšta. Gi mes! Mes jaunoji karta turime kitokią pasaulžvalgą. Mes nematome laimės ir patitenkinimo vien tiktai turtuose. Mūsų jaunutė siela kovoja ir veržiasi prie ko nors praklinesnio. Ir jeigu mes tos sielos pastangas, trukumus varžysime, tuomet neveizint ant turtų, mes jausimės nelaimingais vergais. Mums toksai gyvenimas, tai tiktai kančios. Antraip, jeigu mes klausysime savo sielos balso ir jos pašaukimu, tuomet, neatšivėlgiant ant vargo, ar aukiu kitų nepasisekimų, mes visgi busime patenkinti savo likimu. Idealistai, anot tėvo, jeigu ir badauja, ir skursta, bet jeigu jisai pasiekia savo idealą, jisai jaučiasi laimingu.

Antanas. (nekantriai) Aš nesuprantu ką tu nori pasakyti?... Petras. Aš manau, kad tėvas nesupranti, bet aš stengiuosi paaiškinti. Aš matote, nematau jokios laimės tėvo siulomuose turtuose. Aš esmu kitokios rūšies žmogus. Aš esmu sieloje: dailininkas, poetais... Aš negaliu jokiu budu prisitaikinti prie tokio gyvenimo aplinkybių, kokias tėvas man siulai. Toksai gyvenimas man visai neįdomus, nenaudingas... Aš noriu stoti eilėn tų, kurie pašvenčia savo įiegas labai žmonijos, kurie darbuojasi dailėje, kulturoje, vienu žodžiu, noriu stoti eilėn tų, kurie darbuojasi pakėlimui pasaulinės civilizacijos. Aš nors esmu gimęs čia Amerikoje, bet jaučiuosi, kad esmu lietuvis, jaučiu kaip mano gislose lietuviškas kraujas teka. Mano širdis plakka, kuomet išgirstų žodį "Lietuva," nors pakolei kas dar jos nepažįsta. Todelei aš ir esmu pasiryžęs pasiekti savo mokslo šaką ir tuomet pašvesti visas savo įiegas Lietuvos apšvietimo pakėlimo naudai. (Antanas užsimastė). Na, dabar paimekime tokį žmogų kaip ir tu tetaši! Toki žmonijai naudos neatneša nei kiek. Jums nerūpi nei apšvietimas, nei lūbdarystė, nei tautos reikalai. Jums vien tik rūpi savo kišenis, kuriuos jus stengiatės pripildyti kuopilniausiai. (Antanas atsikėlia ir piktas vaikščioja). Dabar, kad ir tu tėve turi daug pinigų ir jų pastave daugimasi kasdien. Labai puikiai! Bet kaip pamatai juk tai vargu sunkiai užprakaituoti, skatikai surankioti už tuos baisius nuodus — alkoholi! Kiekvienas tas doleris, kurį turi pasidėjęs, gal yra apverktas keno nors, pačios ar vaikučų.

Antanas. Užteks man tų pamokslų! Matau, kad tu dar gudresnis ir už mane.

Petras. (tėsia toliau). Taip, tai viena iš bauriausių prekybų, tai karčiama. Tu tėve sakais kad rupiniesi manimi ir mano ateicia. Bet visai kitaip yra! Tėvas nor mane pražudyti, mano gyvenimą suardyti, mano idealus paniekinti...

Antanas. Sakau, nutilk! Nei žodžio daugiau tokių nesąmonių. Tai yra mano sugalvotas gerai planas ant kurio tu turi sutikti. Pagaliau jeigu nenori, žinokis!... (pauza). Bet man begalo pikta, kad tu budamas jaunu, nepažindamas visai gyvenimo, neklausai seno žmogaus patarimų. Taptumei turtingu pirkliu, apsigyventumei su turtinga mergaite ir gyventumei be vargo ir rūpesčių...

Petras. (ironiškai nusijuokia) Puikiai tas skamba! aš spėju, kad tėvas man ir merginą jau turi parinkęs apsigydimui?...

Antanas. Juokauji?... žinoma, kad turiu...

Petras. (juokdamasis) Gal net kokią milijonieriaus dukterį?!

Pagelbsti Sergantiem

Gydau moterų užsisenėjusias ligas, kaip tai vidurių, baltųjų, mėnesinių, priepuolio, sukutų ir patrukimų. A. KUPSTIENĖ, 366 Millbury st., Worcester, Mass.

Lietuvis Grabočius

Siuomi pranešame Worcesterio lietuviams, jogel mes užsimame grabuystės reikalais. Atleikame kuopilniausiai ir geriausiai laidotuvių reikalus. Taipgi pat ir krikštytų ir vestuvių reikalus. Visiškai atleikame kuopilniausiai ir melžiamame su visais reikalais kreipiatis pas mus šiuo adresu: Simonas Grinkevičius, 80 Ward st., Tel. Cedar, 1964, Worcester, Mass.

Vasarinių Musų Drapanų Numazinta Prekė

Mes parduodame drapanas pigiau leito, kad mūsų užlaikymas krautuves yra pigesnis. Atelkite ir persitinkite, nes čia rasite drapanų del visos savo šeimynos, jaunų ir senų. Didelis pasirinkimas, žema kaina. Čia dirba lietuvaite, su kuria gali susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai. 7 VERNON SQUARE,

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVIŲ"

Letuviška valgykla ir keptuvė įvairių gardumynų. Šiuo metu pranešame visiem lietuviams kad prie mūsų valgyklos šiomis dienomis mes atidareme ir keptuvė įvairių piragaitų, keksų ir pajų. Kviečiame pas mus užėti valgyti nes čia visada rasite sviežiai viską padaryta. Taipgi i namus galėsite imti mūsų keptuvės gardumynus. Nepamirškite adresu ROYAL LUNCH 12 Grafton St. Tel. Park 8266 Worcester

Nepamirškite mūsų Drapanų ir čevėrykų KRAUTUVES. Naujausios mados sutai, 'skrybelės, marškiniai, kaklaraiščiai, čevėrykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir seseris pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerasite; geriau pas savą negų kur kitur. Kviečiame visus atsilankyti V. GINKUS 52 Millbury Str. Worcester, Mass.

The Just Wright SHOE GERIAUSIA Čevėrykų Krautuvė. Jeigu nori nerų drutu ir smagių čevėrykų atelkite pirkti pas Amutį ir Ananką o visada busi užganėdintas savo pirkimu. Amutis ir S. Ananka 27 Millbury St., Worcester, Mass.

DRAUGAS NELAIMĖJE! PAIN-EXPELLER. Jau svirė penkios-dešimtyt metų kaip šita pinki gydole yra vartuojama su geriausiomis pasekmėmis. Išgydymai su mažiausiu skausmu kruitėje, šonoje ir ramenyne, neuralgija, strems diagma, neuralgija ir koenlio. PAIN-EXPELLER. Jau svirė penkios-dešimtyt metų kaip šita pinki gydole yra vartuojama su geriausiomis pasekmėmis. Išgydymai su mažiausiu skausmu kruitėje, šonoje ir ramenyne, neuralgija, strems diagma, neuralgija ir koenlio. PAIN-EXPELLER. Jau svirė penkios-dešimtyt metų kaip šita pinki gydole yra vartuojama su geriausiomis pasekmėmis. Išgydymai su mažiausiu skausmu kruitėje, šonoje ir ramenyne, neuralgija, strems diagma, neuralgija ir koenlio.

IMPERFECT IN CONSTRUCTION

VIETOS ŽINIOS

T.M.D. 50-tos kuopos susirinkimas atsibus 10-tą d. lapkr. svetainėje ant 29 Endicott gatvės. Visi nariai ateikite, nes yra parsiųstos knygos iš centro, kurie užsimokės už 1918 metus, gaus knygas. Valdyba.

Vyčių Judamieji Paveikslai.

7 ir 9 lapkričio, pradėdant nuo 7:30 vakare, Vernon teatre bus rodoma judamieji paveikslai kuriuos p. Černius nuėmė laike vyčių gegužinės ir įvairių kitų veikimų. Pelnas eis karės nukentėjusiems. Užprašoma visi Worcesterio lietuviai.

Korporalas Juozas Baranikas nuo 23 W. Wilson gatvės ir kareivis Jonas Kereiša, nuo 4 Bowker gatvės tapo sužeisti karės lauke.

Panelė Julė Stimson iš Worcester, Mass., tapo paskirta viršausia nurse Amerikonų Armijos Francijoje.

Milžiniškas gaisras.

Naktyje 31 spalio ir 1 d. lapkričio, atsibuvo antras milžiniškas gaisras Sawyer medžių sankrovėje, ant Lincoln gatvės. Gaisras, kuris atsibuvo apie 9 mėnesiai atgal, padarė biėdiės ant \$150,000. Dabartinis gais-

ras padarė nuostolių ant suvirš 200,000 dol. Gaisras prasidėjo apie 6:30 vakare. Smarkus vakarų vėjas daug pagelbėjo liepsnom ir tuoj visas "jardas" užė.

Viėtiniai ir apielinkės ugnėgesiai kovojo su gaisru per naktį pirm negu šiek tiek apmalšino. Suvirš 20 ugnėgesių tapo sužeisti, ypač apdegė aplink akis. Namai, tvoros ir medžiai aplink "lumber jardą" gerokai apdegė. Nors ugnis buvo apmalšinta ant tiek, kad jau negrėšė pavojų apielinkės budinkams, betgi dar tolyn degė ir šiam laikraščiui einant preson, dar nebuvo visiškai užgesinta.

Manoma, kad šis gaisras, kaip ir pirmasis, buvo tyčia sukurtas. Tyrinėjimai kaslink to tebeina.

Vakare 4 d. lapkričio, Worcesterio italai apvaikščiojo Austrijos pasidavimą italų armijai. Varpai gaudė ir dirbtuvės švilpė. Italai buvo surengę ir gana didelę parodą, kurią lytus šiek tiek sugadino.

Worcesterio mayoras Holmes prašo miesto valdžios, kad pakeltų mokestis policistų ir ugnėgesių.

Skyrius Centralinio Komiteto Worcester, Mass.

Lietuvos Laisvė priguli dabar nuo pačių lietuvių, nes lietuviai jau priimti pasirašyti ant Deklaracijos neprigulmybės pavergtų tautų Europos. Dabar kiekvie-

nas lietuvis turi eiti į pagelbą su savo centu. Butinai reikia ant save mokestis užsidėti ir aukauti į Lietuvos kasą kas mėnuo kiek išgali pakol nebus Lietuvos valdžia pastatyta. Šioje savaitėje padarė prižadėjimus ir įmokėjo pirmą mokestį šie lietuviai Worcesteryje:

Po \$1.00: S. Bagdžius; po 50 centų: Leonas Jablonskas, F. Kalanta, A. Černius, J. Galiaucas, N. Svirskis, A. Stankunas, A. Jakaitis, J. L. Šukvietis, S. Damutis, V. Šnaras, K. Kazulevičia, K. Montvila, J. J. Balita, J. Šimkus, Val. Paltanavičiūtė, ir S. Bazgela.

Viso narių yra dabar 28. Kiekvienas narys malonėkite paaiškinti savo draugams ir ant kitos savaitės nors po vieną arba daugiau draugų prirašykite. Čia yra darbas ne vieno, bet kiekvieno, dirbkime visi.

Dar prisidėjo šie nariai, kurie mokės po 50c.:

J. Kubiliunas, A. Židonis, J. Raulinaitis, A. Gagas, M. Uloza, P. Mačiulskas, J. Murmokas.

Blankas ir informacijos gausite "Amerikos Lietuvis" ofise: 15 Millbury st.

REIKALINGA merginos del lengvo darbo prie dratų. gera mokestis: nuo 12 iki 15 dol. ant savaitės, \$1.50 ant dienos pakol mokinasi. Ateikite pas

Hamblin & Russell Mfg. Co., 28 Water st., Worcester,

VISI BIZNIERIAI GARSINKITĖS "AMERIKOS LIETUVYJE."

FARMOS IR NAMAI, NAMAI!

16 akrų farmą, netoli Worcester, 300 pyčių, 200 obelių, 6 raimų namas, tvartas, 2 vištiniai, dvi mailės nuo strytkario. Prekė \$2,600, \$700 įmokėt.

65 akrų farma, 30 puikių dirbamos, sodas, 30 obelių, 9 kriaušės grušės), dveji tvartai, 8 raimų namas, netoli fabriko, yra keliatas ukės įrankių. Prekė \$3,300, 1,000 įmokėt.

Naujas 3-jų šeimynų namas, su visu naujos mados įtaisymu, gražioje vietoje, randos po 18 dolerių. Prekė \$6,500, \$600 įmokėti.

JONAS BUOKAS, 12 1/2 Millbury st., Worcester, Mass.

DETROIT, MICH.

Atsišaukimas į Detroit lietuvis.

Lietuvi, kelkis iš kieto miego del pagerinimo buvio savo ir visos tautos vargingo gyvenimo ir atstatymo sugriautos Lietuvos; buk prieteliu pats sau, naudingu artymui ir pavyzdingu žmonijai, paduok pagelbos ranką tėvynėj vargantiams ir prisidėk prie atbudavimo brangios šalies Lietuvos. Taigi buk tėvynainiu, padėk atbudavoti savo tėvų šalį ir turėk iš to sau pelną. O tą viską gali padaryti pirkdamas Lietuvos atstatymo Bendrovės šerūs. Taigi lai nelieka nei vienas Detroito Lietuvis bei lietuvis nepirkė L.A.B. šerų.

Norėdami pirkt ar gaut platesnių informacijų, kreipkitės paš. L.A.B. įgaliotinį: K. Abyshell, 204 Cardoni ave., Detroit, Mich.

PARSIDUODA 3 kambarių forničiai. Atsišaukite J. Streimikiūtė, 12 Winter st., Ant 3 lubų.

Dr. Kathalin Voorhis

28 Pleasant St., Worcester, Mass.

Speciališkai užsiima gydymu MOTERŲ ir VAIKŲ nuo visokių ligų.

Valardos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 8 valandų vakare.

NORĖDAMI pirkti arba parduoti farmas, stubas, parandavoti kambarius ir tt., garsinkitės "Amerikos Lietuvyje."

PIRK KADA FIGU.

Dabar, rudenyje galima pirkti pusdykiai farmą už kurią pavasaryje reikėtų mokėti dvigubai.

57 akrų farma, gražioje vietoje, 15 mailų nuo Worcesterio, 10 minutų nuo dirbtuvės ir krautuvių, palei seniai gyvenančių lietuvių ukę.

Graži 10 kambarių stuba, ruimingi tvartai, vištinkinai. Derlinga žemė, sodas, gražus pušynas, malkų ir rastų visam žiui.

Kaina greitam pardavimui \$2,000, įmokėti \$500.

A. BLAŽYS, 15 Millbury St., Worcester Mass.

"AMERIKOS LIETUVIO" SPAUSTUVĖ
 SPAUSDINA VISOKIUS SPAUDOS
DARBUS

KAIP TAI:
 Knygas, Konstitucijas, Vizitines ir Biznio Korteles, Užprašymus Vestuves, Perstatymus į Balius, Programus, Afišas, Tabeles, Cirkuliorius, Plakatus, Laiškams ir Konvertams Antgalvius, Sieninius Lietuviškus, Lenkiškus ir Angliškus Kalendorius, Etc. ---
DARBA ATLIEKA GRAITAI PIGAI IR GRAŽIAI. ---

"Amerikos Lietuvis"
 15 MILLBURY STREET
 Worcester, Mass.

PRIE MOKSLO PATS IR KALBINK KITUS!

Lietuva bus laisva, jeigu tu busi laisvas. Tu tiktai tada busi laisvas kaip mokėsi skaityti, rašyti, rukuoti. Busi viską patyręs. Todėl nemiegok, eik į mokyklą, jeigu negali pasiekti mokyklos, mokinkis namie ir kalbink savo draugus. Pradžiamokslės knygas gali gauti pts mus: —

ELEMENTORIUS	25c.
MOKINKIMES RAŠYTI	25c.
PRADŽIAMOKSLIS ROKUNDŲ	50c.
GRAMATIKA	50c.
ISTORIJA DABARTINIŲ KARIAUJANČIŲ ŠALIŲ, Labai naudinga perskaityti ir išsimokyti tų šalių istorijas. Kaina	\$2.00

Mokinkis ir vartok šias knygas ir kalbink tą-pat daryti savo draugus:

"AMERIKOS LIETUVIS"
 15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

Išpardavimas Baigsis Subatoje Lapkr. 9-to.

ISPARDAVIMAS

Bus Atdara iki 9-nių. Val. Sudatos Vakaro.

SIUTU IR OVERKOTU

Suėedykit nuo \$5.00 iki \$15.00

Galit Išsirinkt Bile Koki Siutą Arba Overkoti.

\$ 19.90
 Reguliariškos Prekės \$25. ir \$27.50

\$ 24.75
 Reguliariškos Prekės \$30. ir \$32.50

\$ 29.75
 Reguliariškos Prekės \$35. iki \$40.

\$ 34.90
 Reguliariškos Prekės \$42.50 iki \$50.

GERIAUSIOS RUDENINĖS MADOS IR FABRIKOS JAUNU VYRU MADOSE.

Ateikit šia nedėlia. Nepraliaiskit šios progos.

412 MAIN STREET

VIDURYJE MIESTO